

Izhaja ob 4. jutruj.
Stane mesečno 100 — za mesecemstvo 100 — za leto 1000.
Oglas po tarifi.
Uredništvo:
Ljubljana, Kraljeva ulica št. 5/L
Telefon št. 3073 in 3074, ponoči tudi št. 3074.
Rekopis se ne vračajo.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravišstvo: Ljubljana, Prešernova ulica št. 54. — Telefon št. 3076.
Inzeratni oddelček: Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. — Telefon št. 3098.
Podružnici: Maribor, Aleksandrova št. 13 — Celje, Aleksandrova cesta —
Račen pri poštnem črt. zavodu: Ljubljana št. 11.442 — Praha číslo 78.180 — Wien, Nr. 305.447.

Ljubljana, 2. decembra.

Kakor je bilo pričakovati, je prineslo rusko sodelovanje pri zasedanju pripravljene razorožitvene komisije že prvi dan veliko senzacijo. Predsednik sovjetske delegacije Litvinov je predložil ruski razorožitveni program, ki obsega štirinajst točk, kot svojčas znamenita Wilsonova izjava. Rusi zahtevajo: popoln razpust vseh bojnih sil na kopnem, na vodi in v zraku v teku štirih let, prepoved rekrutiranja, porušitve vseh trdnjav in drugih vojnih naprav, uničenje vseh suhozemskih in pomorskih oporišč za vojsko in mornarico, prepoved sestavljanja vojaških proračunov, razpust generalnih štabov, odpravo tovarn orožja, zakonsko prepoved militaristične propagande in vzgoje mladine ter zakonske načrte za strogo kaznovanje vseh prestopkov teh razorožitvenih določb. Z eno besedo: radikalno usmrčenje vojne.

Litvinov se ni zmotil, ko je takoj pripomnil, da se bo marsikomu zdel ta program utopija, pristavil pa je, da je to pripisati le njegovi novosti.

Litvinov je odgovarjal francoski delegat, socialist Paul Boncour. Litvinovi predlogi se mu zde preveč preprosti. Sama dobra volja ne zadostuje, da se dosežejo praktični uspehi. Tudi popoln razorožitev ne bi izpremenila sedanjega svetovnega položaja, če se ne ustvari jamstvo za varnost držav. Male države bi bile prav tako izročene na milost in nemilost velikim. Samo zaveza držav, da bodo skupno nastopile proti napadalcu, more onemogočiti bodoče vojne. Na ta način zagotovljena varnost bo omogočila razorožitev.

Paul-Boncour je bil v svojih izjavah jako užuden in zagotavljal Ruse, da se jemlje njihov predlog resno. Za sedaj pa se o njem ne bo več razpravljalo v Ženevi, marveč pride na vrsto z raznimi drugimi načrti in predlogi šele pri prihodnjem zasedanju pripravljene razorožitvene komisije.

Večina svetovnega časopisa pa beleži sovjetski razorožitveni program veliko manj užudno nego Paul-Boncour. V splošnem se smatra, da ima ženevska senzacija v prvi vrsti propagandističen namen. Ruski program je baš zato tako radikalno sestavljen, da ne bi bil sprejet. Pač pa bodo lahko komunisti blesteli pred miru željnimi množicami kot najhujši sovražniki vojne in militarizma, dočim si bodo »meščanske« vlade nakopale nov, opravičen očiitek, da ne marajo razorožitve, da proti vojni samo deklarirajo, v resnici pa se mrzlično pripravljajo nanjo in jo izživajo.

Tak vtis o ruskem razorožitvenem predlogu pa bodo dobile le zelo, zelo nerazodone množice. Pameten človek pa bo resno podvomil glede iskrenosti Litvinova. En sam prevdarek zadostuje za njeno oceno. Če bi se ruski načrt v resnici izvedel, bi morala kar cela vrsta režimov v raznih državah likvidirati. V prvi vrsti vsi tisti diktatorski režimi, kjer vlada manjšina nad večino in se drži samo z orožjem in nasiljem. Ibi bi moral ne samo fašizem, marveč z njim vred tudi diktatura »proletariata« v sovjetski Uniji. Ali hoče Litvinov ta učinek? Najbrž ne! Zato je že spričo tega samega premisleka upravičeno trditi, da sovjetska delegacija ne misli resno s svojo ženevsko senzacijo.

S takimi metodami se ne služi ideji miru in razorožitve, prav tako malo kot z nemško tezo, da se mora začeti razoroževanje izvajati neglede na varnost, ali pa z angleško in ameriško, ki hoče izsiliti samo razoroženje kontinenta. Edina možna pot, da se dosežejo pozitivni rezultati, je ona, ki jo zastopa cel čas, kar traja razorožitvena debata. Francija in jo podpirajo tudi države Male antante: zmanjšanje oborožene sile je podrejeno ali vsaj koordinirano dosegi čim večjega in sigurnejšega jamstva za varnost držav, druge pred drugo. Države morajo dobiti zavest, da ne bodo postale žrtev lastne idealne miroljubnosti, ko bodo odložile orožje, da ne bodo plen pohlepnih sosedov.

Pot zagotovitve varnosti je sicer dolga in težavna. Je pa v resnici edino možna. Edino iskrena in edino realna metoda, da se pride do olajšanja strahovitih vojaških bremen, pod katerimi ječi človeštvo.

Čsl. proračun

Praga, 2. decembra. g. Po večdnevni debati je pričela danes zbornica z glasovanjem o proračunu. Opozicija je predložila 284 spreminjalnih predlogov in 265 resolucij, ki pa so ostale vse v manjšini. Na predlog narodnih socialistov in socialistov je treba pri mnogih predlogih šteti glasovnice, tako da se ceremonija vrši zelo počasi. Glasovanje se je pričelo ob 18. Opozicijski predlog za štete glasov je bil s 183 : 62 glasovom odklonjen. Da bo proračun končno uveljavljen sprejet z glasovi koalicijskih strank in deloma socialistov, je izven dvoma.

Praga, 2. dec. h. Minister Krofta odpotuje kot zastopnik vlade v soboto v Rim, da nadaljuje v imenu vlade pregajanja z Vatikanom, ki so bila prekinita poleti.

Sanacijski načrti g. Vukičevića

Sanacijski načrti g. Vukičevića

Nove verzije o rekonstrukciji vlade. — Borba za naslednika finančnega ministra dr. Markovića. — Kateri sedanji ministri odstopijo. — Posvetovanja gg. Korošca in Vukičevića o fuziji SLS in NRS

Beograd, 2. decembra p. V političnih krogih so se danes znova razširile vesti o skrajšani rekonstrukciji vlade. Zatrjuje se, da smatra g. Vukičević položaj vlade po zadnjih neuspehih in porazih tako v Narodni skupščini kakor tudi v poedinih odborih, kjer je morala vlada ponovno pristati na predloge opozicije, za tako omajen, da se mu zdi malo verjetno, da bi mogla vlada brez težjih pretresljajev spraviti proračun pod streho. Da bi svoje pozicije, ki je tudi v radikalnem klubu zaradi naraščajoče nezadovoljnosti pasivcev in centristov zelo otežkočena, znova uredil, hoče g. Vukičević v najkrajšem času, vsekakor pa še pred razpravo o proračunu v Narodni skupščini izvesti dalekosežne spremembe v kabinetu.

Istočasno z rekonstrukcijo vlade naj bi se izvedla tudi fuzija klerikalcev z radikali, kakor je predvidena v bleiskem paktu. (g. Vukičević in dr. Korošec smatrata sedanji trenotek za najprimernejši, da se fuzija najkrajšim potem izvede. Oba politika sta imela o tej stvari danes v vladnem predststvu dolg razgovor. Zatrjuje se, da sta se na sestanku sporazumela, da bo vsaj jugoslovanski poslanski klub stopil v radikalni klub. Istočasno bodo radikalne organizacije, kotlikor jih je v Sloveniji, prenehale in se združile z organizacijami SLS! Klerikalci bi za enkrat tudi na zmagajše obdržali svojo strankino organizacijo pod imenom SLS, ki pa bi bila v bistvu le še slovenska podružnica srbskih radikalov.

Po načrtih g. Vukičevića naj bi izstopili iz vlade sledeči ministri: Poštni minister Vlačko Kocić, minister brez portfelja Velja Popović, finančni minister dr. Bogdan Marković, minister pravde dr. Dušan Subotić, minister prosvete dr. Kosta Kumanudi, minister javnih del dr. Majović in minister za izenačenje zakonov dr. Angelinović. Finančni minister namerava že itak odstopiti, ker le njegovo zdravstveno stanje tako nepovoljno, da mu zdravniški mnenje svetuje umik iz aktivne politike. Za njegovega namestnika namerava g. Vukičević predlagati zoper bivšega finančnega ministra dr. Milana Stojadinovića Temu imenovanju pa se odločno upirajo demokrati, ki zahtevajo to mesto zase in kandidirajo za fin. ministra dr. Kumanudija.

Proti g. Vlačku Kociću vlada velik odpor v radikalnem klubu samem, položaj ministra pravde dr. Subotića pa je postal nevzdržen zaradi njegovih pomernih porazov in kapitulacij v zakonodajnem odboru.

Podoba pa je že sedaj, da bo namerava na rekonstrukcijo vlade povzročila g. Vukičeviću še hude skrbi. Na eni strani bo težko pomirili vse radikalne nezadovoljence, na drugi strani pa ni dosti verjetno, da bi demokratijski klub pristal na predlagano rekonstrukcijo, ker bi davidovičevci v tem slučaju zahtevali vsa, ali pa vsaj večino ministrstev za sebe. Zato ni izključeno, da bo rekonstrukcija povzročila težko krizo, ki bo lahko imela docela drugačne posledice, kakor jih pričakuje in želi g. Vukičević.

Borba okrog funkcij dr. Kumanudija

Kompromis o pamesečni odgoditvi. — Nezdržljivost funkcij ministra in beograjskega župana. — Posl. Grol zanika vesti, da on ruši dr. Kumanudija

Beograd, 2. decembra. r. Položaj prosvetnega ministra dr. Kumanudija zanima zadnje dni vse politične kroge. Prvi je pokrenil to vprašanje mestni odbor demokratske stranke v Beogradu, ki je zahteval, da se dr. Kumanudi končno izjavi, ali hoče ostati minister ali pa beograjski župan. Po mnenju mestnega odbora je iz stvarnih razlogov nedopustno da združuje ena sama oseba v svojih rokah beograjsko županstvo in ministrstvo, ker na eni strani ne more zadostiti vsem nalogom, na drugi strani pa, ker s tem zaseda mesta, ki bi jih lahko prevzeli drugi ugledni in sposobni voditelji stranke, ki nimajo sedaj nikake važnejše funkcije. O zadevi je nato razpravljali glavni odbor demokratske stranke, ki je sklenil, naj se to vprašanje odgodi za dva do tri mesece, ker je minister dr. Kumanudi izjavil, da bo do tega roka sprejel novi občinski zakon ter da se bodo nato vršile po vsej državi nove občinske volitve, s čimer bo vprašanje njegovega županovanja via facti rešeno. Centralni odbor stranke v Beogradu je pristal na ta sklep, toda le pod pogojem, da znova pokrene to vprašanje, če se napoved dr. Kumanudija ne uresniči. Če pa pride do novih občinskih volitev, centralni odbor ne bo več kandidiral dr. Kumanudija za župansko mesto.

V zvezi s temi razpravami v demokratski stranki so se pojavile v politični javnosti vesti, da je pričel akcijo poslanec g. Milan Grol, ki bi baje na ta način rad izpodrinil dr. Kumanudija in sam postal minister. Poslanec Grol pa je podal novinarjem daljšo izjavo, v kateri to trditve odločno demantira, priznava pa, da se popolnoma strinja z mišljenjem g. dr. Pera Markovića, ki zastopa mnenje, da je minister dr. Kumanudi prenehal biti beograjski župan v onem trenutku, ko je postal minister. Po vsem tem izgleda, da je vprašanje dr. Kumanudija za enkrat stavljeno z dnevnega reda da pa bo takoj zopet postalo aktualno, čim se ne izpolnijo njegove napovedi glede novih občinskih volitev.

Izvedba reforme zemljiškega davka

Nadaljevanje razprave o zemljiškem davku v davčnem odseku. — Novi uspehi opozicije. — Nedosednost finančnega ministra. — Opozicijske predloge podpira tudi g. Davidović

Beograd, 2. decembra p. Zvečer je davčni odbor nadaljeval razpravo o neposrednih davkih. Cl. 20. predvideva državno komisijsko obdobje iz 16. členov, ki naj ugotovi dohodek zemljišč. Ta člen je bil z manjšimi spremembami sprejet. Clen 21., ki je bil sprejet po krajši debati, določa, da morajo vse države in samoupravne oblasti iti tej komisiji na roko pri izvrševanju njenih poslov.

Daljša in zelo živahna debata se je razvila o členu 22., ki govori o vrstnem redu in razdelitvi okolišev, katerih naj se drži komisija. Prveino je ta člen določal, naj prične komisija z delom v Vojvodini in ga nato nadaljuje na Hrvatskem, v Sloveniji, Dalmaciji, Bosni, Srbiji in Črni gori. Po daljši diskusiji je odbor ta člen popolnoma spremenil in določil, da naj se izvede ocenitev dohodkov v vsej državi istočasno.

Cl. 23. govori o odmeri zemljiškega davka in določa, da se vrši odmera davkov od 1. januarja 1929 dalje. Opozicija je odločno zahtevala, naj se izvede odmera po novem zakonu že s 1. januarjem 1928, vendar pa je vlada ta predlog odklonila. Cl. 24. govori o tehničnem poslovanju davčne komisije in je bil sprejet z manjšimi spremembami. Clen 25. določa, da mora finančni odbor naknadno odrediti delokrog ocenjevalnih komisij. Na zahtevo opozicije je bila črtana določba, ki govori o kaznih in globah za nepravilno prijavo.

Cl. 26., ki govori o kritju stroškov za te komisije, je bil na zahtevo opozicije spremenjen v toliko, da nosi država sploh vse stroške, ki nastanejo pri izvajanju tega zakona. Opozicija je pri tem upravičeno kritizirala dejstvo, da finančni minister kljub temu, da hoče spraviti ta zakon pod streho še pred proračunom, ni postavil v pro-

računu nikakih kreditov za kritje stroškov, ki jih sam določa v svojem zakonskem osnutku. Cl. 27. govori o davčni stopnji, določa pa, da jo določi Narodna skupščina šele naknadno po ugotovitvi čistega katastrskega dohodka. Cl. 28. določa, da se vrši začasno plačevanje davkov do končne ugotovitve katastrof na podlagi davčnih predpisov za leto 1927.

Seja je bila nato zaključena in se bo vršila prihodnja seja jutri popoldne.

Beograd, 2. decembra p. Danes popoldne je posevil vodja zemljoradnikov Joca Jovanović g. Ljubo Davidovića in imel z njim daljši razgovor. Novinarjem je izjavil, da je interveniral pri g. Davidoviću glede zakona o izenačenju davkov. Zahteval je, naj se tudi demokratski poslanci zavamejo za načelo enakomerne davčne obremenitve vseh pokrajin. Tekom popoldneva je nastel g. Davidovića zunanji minister dr. Marković, kateremu je g. Davidović obrazložil svoje stališče glede izenačenja davkov, ki se v glavnem strinja s stališčem opozicije. Zavzemanje g. Davidovića za predloženo opozicijo vzbuja v političnih krogih razne komentarje.

Popolna odprava vojaške kontrole nad Avstrijo

Pariz, 2. decembra. s. Poslaniška konferenca je vzela na znanje stanje razorožitve v Avstriji in sklenila, da bo uknila delovanje likvidirajočega organa, ki je stopil svojočasno na mesto medzavemške vojaške kontrolne komisije, z 31. januarjem 1928. Ta sklep je zvezan s pogojem, da bo Avstrija v parlamentu rešila zakon o izenačenju in izvzemu vojnega materiala do 31. januarja 1928. In razpustila še obstoječo dunajsko občinsko varnostno stražo.

Poostritev položaja v Evropi

Oficijozen angleški glas o posledicah zadnjih pogodb. — Osrednje težke situacije tvori nasprotje med Italijo in Francijo

London, 2. decembra (lo). »Times« razpravljajo o francosko - italijanskih odnosih ter o jugoslovensko-francoski in o albansko-italijanski pogodbi. List pripominja, da se je politični položaj znatno poostril in da vzbuja opravilne skrbi za prihodnost. Na eni strani se je vstvaril v Evropi defenzivni blok, v katerem ima Francija glavno besedo, na drugi strani pa se je osnovala nasprotna zveza držav, katero vodi Italija. »Times« karakterizirajo sedanjo mednarodno situacijo za absurdno in povdarjajo, da je nevarnost konfliktov zelo velika.

»Times« izrekajo priznanje jugoslovenskemu zunanjemu ministru dr. Marinkoviću, ki se ogiba vsake ekstrem-

nosti ter iskreno deluje za svetovni mir.

List izjavlja, da je dal Briand celi situaciji drugo obličje, s tem, da je povabil Mussolinija na sestanek, na katerem bi se uredil spor med Francijo in Italijo. Ta lojalen in generozen Briandov poziv Mussoliniju mora napraviti najboljši vtis. Mussolini ne sme pozabiti, da je tudi on podpisal locarnski pakt. Sedanji antagonizem med Francijo in Italijo bi zelo koristil splošnemu miru, ako bi Italija in Francija uporabili to priliko za medsebojno pomirjenje in ako bi pozabile vse neprijetne epizode, ki motijo medsebojne politične odnose.

Rumunija ostane zvesta Mali antanti

Oficijozen rumunski odgovor italijanskemu tisku

Bukarešta, 2. dec. d. »Independența« »Roumaine« protestira energično proti poročilu italijanskih listov, posebno proti »Corrieru dela Sera« češ da pomeni Bratianova smrt povratek Rumunije v italofilsko politiko, ki jo je pričel Averescu.

List pravi med drugim: Rumunija ostane tudi nadalje zvesta zaveznicu Francije in posledice stalno politiko ohranitev statusa quo, ki je bil ustvarjen z mednarodnimi pogodbami. Rumunija bo vodila na Balkanu politiko Male antante ter posebno podpirala Jugoslavijo.

Motno obzorje med Francijo in Italijo

gledano skozi fašistična očala. — V Rimu bi radi diktirali na vse strani

Rim, 2. decembra g. »Lavoro d'Italia« piše v uvodniku o zblodanju odnosov med Francijo in Italijo ter pravi, da optimistično presojanje tega vprašanja ni umestno. Briand ni napovedal nič določenega.

Razdičenje je mogoče le pod naslednjimi pogoji: V vprašanju Jadrana in Balkana mora Jugoslavija ratificirati nettunske konvencije, če hoče, da se bodo obnovili normalni in prijateljski odnosi. Vmešavanje Francije v tem vprašanju bi zadelo neprijetno in ne bi rodilo uspeha. Francija ne more storiti drugega kot priznati italijansko-al-

bansko pogodbo in razvoj italijanske politike v Sofiji, Budimpešti in Atenah. Vprašanje je le, ali ima Francija še svobodne roke.

Glede tangerskega vprašanja se pristanek Italije ne sme smatrati kot čista formalnost, temveč je treba Italijo smatrati enako kot Anglijo. V Tunisu mora prenehati raznarodovanje italijanskih državljanov; razen tega je treba položaj tamošnjih Italijanov za vedno urediti. Če novi francoski poslanik do teh treh vprašanj ne bo prinesel novih instrukcij, se horicont med Francijo in Italijo ne bo razčistil.

Odmev pariskega pakta v Ženevi

Naš delegat pri Društvu narodov o stališču naše države. — Albanija popolnoma v rokah Italije

Ženeva, 2. dec. s. Dopoldne je imel jugoslovenski delegat dr. Marković v odboru za proučevanje razsodiščnih in varnostnih vprašanj govor, v katerem je med drugim izjavil, da varnostnih vprašanj ni mogoče rešiti z juridičnimi formulami, temveč s praktičnimi ukrepi. Stališče urada pomeni po njegovem mnenju bolj problem za juridično konferenco. V utemeljevanju svojega naziranja je dr. Marković omenil francosko-jugoslovensko in italijansko-albansko pogodbo. Pogodba s Francijo se drži strogo okvirja Društva narodov in odgovarja priporočilom, ki jih je izdalo zasedanje Društva narodov svojim članicam. Če bi bila Italija podpisala tudi francosko-jugoslovensko pogodbo, bi bila vrednost pogodbe mnogo večja. Tudi Anglija bi bila lahko — popolnoma teoretično vzeto — podpisala to pogodbo. Angleška vlada pa vodi jadransko politiko (!?) in hoče dati svojo moč posredno Društvu narodov na razpolago.

Razpravljajoč o italijansko-albanski pogodbi je izjavil dr. Marković, da je bila politična neodvisnost in teritorialna nedotakljivost Albanije garantirana že s paktom Društva narodov, kakor tudi z odločitvijo sveta Društva narodov in s sklepi velesil. Kljub temu pa je Albanija čutila, da potrebuje niena varnost še nadaljne zaštite. Posebej je treba omeniti, da je neka velesila delila

to naziranje Albanije. Dr. Marković je naglasil, da ni niti enega jugoslovenskega državnika ali politika, katerega nameni bi bili naperjeni proti neodvisnosti Albanije.

Na današnji drugi seji varnostnega odbora je predložil predsedstven urad delovni program v dveh oddelkih in sicer v prvem delo za razsodiščne in varnostne probleme, v drugem pa delo za sistematično zbiranje sredstev, ki jih ima Društvo narodov po členih 8, 10, 11 in 16 na razpolago. Po izvajanjih jugoslovenskega zastopnika dr. Markovića je nemški delegat grof Bernsdorff izrecno naglašal potrebo razsodišč in ustanovitve postopanja, ki naj bi garantiralo mirno ureditev vseh mednarodnih sporov. Rešitev vseh ostalih problemov, ki so s tem v zvezi, bo prišla avtomatično. Bernsdorff je pristal na ustanovitev podobodora, ki naj bi pripravil dela varnostnega odbora. Glede varnostnega problema samega pa je izjavil, da je nemško stališče v zvezi med razorožitvijo in varnostjo znano. Ponovil je dr. Stresemannove izjave, ki jih je podal na zadnjem zasedanju Društva narodov, da je Nemčija pripravljena pozitivno sodelovati. Predsednik dr. Beneš je končno sporočil naj posamezni narodi vložijo morebitne predloge najkasneje do 1. januarja 1928 predsedstvenemu uradu.

Tržaški fašisti pozdravljajo z bombami proslavo 1. decembra

Trst, 2. decembra. n. V veliki dvorani umetniškega krožka se je snoči ob priliki jugoslovenskega narodnega praznika vršila pod pokroviteljstvom jugoslovenskega generalnega konzula tradicionalna proslava ženskega podpornega društva Jugoslovenske kolonije v Trstu. Zabava je lepo uspela. Udeležili so se je tudi nekateri člani diplomatskega zbora. 10 minut pred eno uro pa je v bližini ulice Coronese, kjer se je vršila proslava nenadoma eksplodirala večja bomba. Številni orožniki, ki so stali na vseh koncih, so se takoj podali na vse strani, da bi ugotovili, kaj se je zgodilo. Niso pa mogli najti nobenega sledu. Vse kaže, da je bomba vrzel kakšen prenapet, da bi na ta način motil zabavo. Slučajno pa je takrat pravkar svirala godba, tako da od udeležencev skoraj nihče ni slišal eksplozije. Treba je pripomniti, da se proslave ni udeležil noben Italijan, kar se do letos še ni zgodilo. Prejšnja leta je prihajal na proslavo jugoslovenskega ženskega podpornega društva večkrat celo tržaški prefekt, ki pa se je letos opravičil.

V Albaniji diši po smodniku

Tirana, 2. dec. h. Sklep italijansko-albanske pogodbe so tukaj najprej skrivali. Sele polagoma je prodrla vest, da je prišlo do vojaške pogodbe za do 20 let. Predložena pogodba je značilna. Ko je italijanski poslanik v Draču pozval Ahmed bega Zogu k pogodb, je slednji nekaj časa okleval Polagoma pa so pridobili Italijani za to idejo njegovo okolišč, ki je vplivala nanj. Ahmed Zogu je tako prišel v težavni položaj, da ali podpis pogodbo, ali pa se zahvali in riskira svoje življenje. Za ključek pogodbe je pospešil tudi gospodarski pritisk. Narodna banka je bila za potrebe dežele več dni zaprta. Grozili so celo, da ne bodo 1. decembra izplačali penzij in da bodo odtenili denarne zaloge Narodne banke iz Albanije. Pod tem pritiskom je prišlo do pogodbe. Prebivalstvo, posebno na trgovci so z novo zvezo malo zadovoljni. Splošno se domneva, da stoji Albanija pred večjim nemir. Prebivalstvo postaja proti italijanskim oficirjem vedno sovražnejše. Albanski oficirji ne nastopajo proti njim tovariško. Povod so štiri razpoloženje: Albanija diši po smodniku.

Štiri dni potres

Rim, 2. dec. g. V mestu Castello traja potresni sunki že nepretrgoma štiri dni. Prebivalstvo je v strahu. Svrta streda je uravnotežena.

Varnostni odbor v Zenevi

Dr. Beneš izvoljen za predsednika. — Nepriznana debata. Nova sovjetska spomenica

Zeneva, 2. decembra. d. Pri uveljavljanju konstituiranja varnostnega odbora so bili izvoljeni: dr. Beneš za predsednika ter kolombijski delegat Urrutia in bivši švedski zunanji minister Unden za podpredsednika. Iz delovnega programa, ki ga je v daljšem govoru podal dr. Beneš, je razvidno, da bo odbor zadrževal najprej o tajništvu Društva narodov v zvezi z resolucijo zasedanja Društva narodov štiri skupne študije, in sicer 1.) o že obstoječih razsodiščnih pogodbah; 2.) o regionalnih varnostnih pogodbah, n. pr. locarnski pogodbi, francosko-jugoslovenski pogodbi itd.; 3.) o obstoječih obveznostih članov Društva narodov in eventualno nečlanov Društva narodov, ki obstojejo po raznih členih pakta in 4.) o določbah glede morebitne skupne akcije Društva narodov proti državam, ki bi kršile pakt ali mir.

Proti pričakovanju se je razvila o teh predlogih daljša debata. Grški delegat Politis je zahteval, naj se zberejo ne le obstoječe pogodbe, temveč tudi podatki o onih, ki niso bili sklenjeni, in celo o osnutkih, ki so jih predlagale znanstvene družbe. Menil je, da je treba v glavnem preiskati ovire, na katerih se je ženevski protokol razbil. Po njegovem mnenju so trije vzroki: 1.) univerzalnost razsodiščnega postopanja, za katero marksistične države ni mogoče pregovoriti; 2.) točna definicija napadalka in 3.) avtomatično uveljavljanje sankcij.

Predlogom Politisa so ugovarjali generalni tajnik Društva narodov sir Eric Drummond, kakor tudi japonski, nizozemski in francoski delegati. Paul - Boncour je naglašal, da ne gre za znanstveno, temveč za konstruktivno delo. Izjavil je: čim na moremo povečati varnost s tem, da budiramo dokumente. Potrebni sta nam dve koloni v tabeli, in sicer prva za aktivno stran z obstoječimi varnostnimi določbami in druga za pasivno stran z varnostnimi ukrepi, ki so manjšani. Po tem pregledu bi bilo mogoče določiti izmere razorožitev.

Angleški delegat lord Cushendun je obžaloval, da mora zastopati v odgovoru lordu Ro-

berta Cecilia, čigar odsotnost mora komisija zelo obžalovati. Toda istočasno je zagotovil, da sprememba v osebi ne bo pomenila spremembe stališča z ozirom na čim prej izvedbo razorožitve, razsodiščnega postopanja in varnosti. Naloga varnostnega odbora je, da obravnava širši točke resolucije, ki jo je 26. septembra t. l. sprejelo zasedanje Društva narodov.

Zeneva, 2. decembra. d. Ruska delegacija je predložila pripravljeno novo spomenico, v kateri razpravlja o vprašanju izbruha svetovne vojne. Rusi zatrjujejo, da je ležal vzrok v neodoljivi rivaliteti, ki jo je izzvala konkurenca velikih kapitalističnih držav, ki so hotele povečati svojo kolonialno ozemlje in trg. O vojni krivdi izjavlja ruska spomenica, da navajajo kapitalistične države kot vzroke vojne le pretežne, resnične vzroke pa skrbno prikrivajo. Pri tem je igral liberalni pacifizem ključno vlogo za šlovesno usodopolno ulogo. Ruska delegacija meni celo, da so bili liberalni pacifisti samo agenti imperijalistov, ki so hoteli vojno. V ostalem navaja nota zelo dolgo statistiko o šloveskih žrtvah v vojni, kakor tudi o materialnih škodah. Končno vsebuje nota statistiko sedanjih oborožitve v Evropi, ki so sedaj mnogo višje kot pred vojno. Nota opozarja tudi na nevarnost, ki so jo izzvale Zedinjene države v vprašanju vojne s strupi in bakterijami. Edino sredstvo za rešitev tega stanja je popolna razorožitev.

Zeneva, 2. decembra. s. Ruski delegat Bugarov je moči zapustil Zenevo in se vrnil v Moskvo. Danes mu je sledil admiral Behrens. Ostali člani ruske delegacije ostanejo še nadalje v Zenevi.

Zeneva, 2. decembra. (be) Chamberlain je sporočil Litvinovu, da ne želi z njim sestanka.

Moskva, 2. decembra. g. «Izvestija» poroča o nastopu Litvinova v Zenevi in pravi: Vsi oni, ki govorijo o utopističnem ali demagoškem značaju sovjetskega predloga, dokazujejo hlinjenje in neodkritostno voljo za pomirjenje.

Naročena fašistična hujskarija

Milan, 2. dec. a. «Popolo de Italia» objavlja danes nadaljni dopis Piera Parinija o Makedoniji, ki je poln najhujših natocijanj na račun Jugoslavije. Parini napada uvodoma sira Erica Colbena, ravnatelja oddelka za narodno manjšine pri Društvu narodov, ker se je pred par tedni v Beogradu pohvalno izrazil glede postopanja Jugoslavije nasproti narodnim manjšinam. «Na podlagi Colbenovih izjav,» pravi dopisnik «Mussolinijevega glasila» bi bilo treba misliti, da Društvo narodov odobrava pokole makedonskega naroda. Nato navaja, da je dr. Wilfan, da bi napravil uslugo Beogradu, prepričal, da bi Makedonci prišli do besede na kongresu narodnih manjšin v Zenevi. To dokazuje, pravi dopisnik, da je poslanec Wilfan srbski agent, Parini opisuje v naravnost krasnih barvah dozdeva jugoslovenskega nasilstva v Makedoniji in pravi, da je Makedonija peklo, v katerem imajo srbski orožniki oblast nad življenjem in smrtjo. Ječo so natrpale Makedonci; ni ga dneva, da bi kak Makedonec ne legel brez sledu, ker ga za hrbtno umorijo srbski orožniki. «Popolovo» dopisnik je pustil svoji domišljiji prost razmah in slika v svojem dopisu naravnost gorostasne obdolžitve proti Jugoslaviji. O komitistih pravi, da niso nikakoli tolovaji, marveč obhodovanja vredni junaki in jih primerja z garibaldinci. Končno izraža prepričanje, da bo zaradi «hrškega nasilstva» izbruhnila na Balkanu nova vojna.

Anglija si umiva roke...

London, 2. decembra. h. Med Chamberlainom in italijanskim poslanikom v Londonu je prišlo te dni do zelo burne izmenjave misli, ko je italijanski diplomat te dni obiskal zunanje ministrstvo zaradi izjav in debate v spodnji zbornici o razmerju med Italijo, Francijo in balkanskimi državami. To vesti so morali oficijelno demantirati. Chamberlain je sporočil italijanskemu poslaniku, da je Italija napravila pogreško, ker ni pritegnila v pakt z Albanijo tudi Jugoslavije, za kar je predlagala pogoje pred nekaj tedni Anglija sama. Po Chamberlainovem mnenju bi bilo za Italijo boljše, če bi Italija, namesto da ima na Balkanu dve sovražni skupini, zavzela vse balkanske države s priateljske pogodbe. Angleški predlog je Mussolini razmeroma ostra odklonil in sedaj je Chamberlain sporočil poslanstvu, da si Anglija v tej zadevi umije roke. Italija bo morala sama nositi vse morebitne posledice, če bi se položaj na Balkanu poslabšal. V diplomatskih krogih tovarči to tako, da je hotel Chamberlain poslati Italijo, da je morebitnem sporu s Francijo ne more pričakovati nikake moralne ali materialne podpore od Anglije. Ni znano, kaj je Chamberlaina napotilo k temu koraku, da je Italiji naklonjeno stališče topot spremenil v prid Francije. Zdi se pa, da je situacija na vzhodu tako, da zahteva brezpogojno lojalno sodelovanje med Anglijo, Francijo in Nemčijo.

Blumensteinova afera

Pariz, 2. dec. g. Danes sta bili objavljene imeni obeh odvetnikov, ki sta zastopala v Blumensteinovi aferi, to je Francoski Guibot in v Parizu naseljeni nemški odvetnik Dietz. Guibot je že pred 14 dnevi zapeljal preiskovalni sodnik kot priča. Na podlagi letin, ki jih je na Dunaju zaplenil francoski policijski komisar Colomban, pa je dokazano, da je bil Guibot zapleten v afero kot krivec. Danes popoldne je bil ponovno zaslišan kot obtoženec. Guibot je prejel za svoje navzete nagrado 60 tisoč frankov. Časopisnim zastopnikom je izjavil, da je ravnal v dobri veri in da je že 15 let pravni zastopnik konzula Vallova. Sa, ki je tudi zapleten v to afero. Nemški advokat Dietz, ki je razen tega pravni zastopnik nekoga pariškega poslanstva, zagotavlja, da o stvari ni niti besa vedel in da je v zvezi s zadevo le kot pravni zastopnik.

Maniu contra Bratianu

Bukarešta, 2. decembra. g. Dopoludne se je sestel izvrševalni odbor narodne kmečke stranke, da sklepa o ponudbi Vintile Bratianu. Odgovor je bil že izdelan in bo jutri izročen ministrskemu predsedniku. Kakor se izve, bo odgovor negativen in sicer iz načelnih vzrokov, ker kmečka stranka ne more dovoliti, da bi se rezultat splošnih volitev že vnaprej določal. Za jutri popoldne je sklicana seja ministrskega sveta, kjer bo ministrski predsednik Bratianu poročal o pogajanjih z narodno kmečko stranko in odgovoru stranke.

Pariz, 2. decembra. s. Po poročilu «Matina» iz Bukarešte, je skušala kraljica Marija pregovoriti voditelje narodne kmečke stranke, naj bi pristali na sodelovanje svoje stranke v vladi, ki naj bi jo sestavili Stirbey, Brzjavka pristavlja, da se da po najboljši informaciji negotoviti, da bo ta želja kraljice ostala neizpolnjena.

Neugoden vtis sovjetskih izjav v Parizu

Pariz, 2. dec. d. Izjava sovjetske delegacije glede razorožitve je izzvala neugoden vtis. Posebni duplikati listov v Zenevi poročajo, da so po prečitanih ruske izjave le s težavo zadržali nekatere delegate, da niso takoj oddali negativnega odgovora. «Pour Parisien» piše, da se pri natančnem študiju ruskih predlogov res ne ve, ali se hoče sovjetska delegacija norčevati iz evropskih razorožitvenih pogajanj ali misli resno. List označuje ruske predloge kot ponavljanje premetlih fraz, ki nimajo nobene vsebine. Nekateri listi sprašujejo, ali ne namerava sovjetska delegacija s svojimi predlogi uprizoriti komedijo, ki bi Litvinovu in tovaršim omogočila, da bi zaprli za seboj vrata in dobili nov povod nastopiti proti kapitalizmu in dvigniti mednarodni proletarijat proti ženevski organizaciji. Kakor poročajo listi je bila situacija po razlagah Litvinova zelo kritična. Vseka nepravilna beseda bi bila lahko povzročila katastrofo. Francoski delegat Boncour je rešil situacijo.

Madžarski škofje in Vatikan

Budimpešta, 2. dec. d. Z opozitajne strani razširja govorice, da je Vatikan s samostojnim imenovanjem škofa Justinja, na Seređyja za knezoškofa v Rabu prejel pravico madžarskih škofov, da pristanejo na to imenovanje. Škofje pa so nasproti temu ugovarjali v očividni inspiraciji oficijozni not, da so se pred imenovanjem vršila dolgotrajna pogajanja med madžarsko vlado in Vatikanom, o katerih je bilo treba seveda čuvati največjo tajnost. Klub temu pa je mogoče, da bo opozitaja sprava zadevo pred parlament.

Pot litovskega min. predsednika v Zenevo

Kovno, 2. dec. g. Min. predsednik Woldemaras je odpotoval opoldne v Zenevo. V Berlinu se je nameraval Woldemaras sestati z dr. Stresemannom, kar pa se ni dalo izvesti, ker je dr. Stresemann odpotoval v Norimberg na zborovanje nemške ljudske stranke. Nemška delegacija za zasedanje Društva narodov odpotuje jutri v Zenevo.

Izmišljene vesti o revoluciji v Rusiji

Praga, 2. dec. h. Tiskovni oddelček nov letnega znanstvenega v Pragi demantira vesti o revoluciji v južni Rusiji.

Pred izselitvijo Trockega in tovaršev?

Berlin, 2. dec. s. «Berliner Tageblatt» prinosa vest narakega «Intransigent», po kateri je dobil ruski poslanik Kretninski od ljudskega komiteta za znanje za dve nedelje, naj vrneta vladu, ali bi izšla vizuma za Trockega, Zinovjeva, in deset drugih članov opozicije, za stalno bivanje v Nemčiji.

Češkoslovaško pismo

H. Praga, 28. novembra.

Prvi teden budžetne razprave se je končal popolnoma mirno. Debata se razvila v hitrem tempu, točno po načrtu, ki so ga vnaprej določili voditelji notranje državne politike. Danes v ponedeljek se bo končala splošna debata in se prične specialna o posrednih resorih; končana mora biti ta debata v četrtek, za kateri dan je sklican senat. Ta mora dobiti že v petek v roke v posl. zbornici odglasovani budžet. Tudi v senatu morajo sprejeti drž. budžet v določenem času. Nikjer, ne v zbornici, ne v novinstvu, se ni pojavil niti najmanjši odpor proti temu sistemu «dikature demokracije», kateri sistem se je že uveljavil in se lepo razvija po načrtu in silni volji vodečih faktorjev državne politike.

Iz teh in drugih razlogov ni prinesla budžetna debata nobene senzacije in nobenih iznenadenj, dasi so nekateri govorniki imeli sijajne govore in so podali mnoge važne podatke in izjave. Slovák dr. Štefánek je zagovarjal agrarno stranko in razlagal idejne principe te stranke; nemški nacionalce Rosche se je v prav senzacionalnem govoru izjavil za realno politiko sodelovanja Nemcev v češkoslov. državi; itd. Toda listi beležijo samo to, kar govorijo poslanci lastnih strank, četudi govorijo včasih gluposti; najsijajši govorniki druge stranke se boljše, ker ne pripada stranki, ni vreden njegov govor zabeležbe. Zbog tega je videti debata v listih popolnoma drugačna nego je dejanski. Tudi ta pojav je že postal parlamentarna tradicija... Ker pa je vse vnaprej aranžirano in točno pripravljeno, se ni treba biti iznenaden. Zato tudi govori nimajo poslušalcev. V zbornici ni poslušalcev, na galerijah ni občinstva ne časnika. Zbornica je prazna, govorniki govorijo praznim klopem. Prej so poslušali govornika vsaj kolegi iz lastnega kluba; sedaj tudi tega ni potreba. Tu pa tam pride v zbornico pogledat kak poslanec, ki je na «straži» za svoj klub in takoj odhaja, ker je vedno vse v redu; v ministrskih stolicah sedi en sam minister, «čuvár reda». Izjemo dela samo markantni profil finančnega ministra Engliša, ki posluša vse govore, vedno beleži in takoj temperamentno, nervozno reagira ali osebno poslancu, ali govori s tribune praznim klopem s tako ozbilnostjo kakor bi bila vsa zbornica polna. Mnogo več zanimanja je bilo za budžetne razprave v odborih, kakor sedaj v plenumu...

Ta interesanten pojav ni razviden iz strankarskega časopisa. Organi posameznih strank prinašajo velike referate o senzacionalnih govorih poslancev lastne stranke, tako da ima javnost vtis, da se je vršila velika parlamentarna borba, katere pa v resnici sploh ni bilo. Javnost čita o velikih burnih debatah, katere so dejanski odigravajo v navzočnosti govornika, stenografirano in parlamentarnih uslužbencev. Ni v našem časopisu mogoča nobena diskusija razen z gledišča dotične stranke, ni mogoča nobena kritika razen s stališča strankarskih interesov.

Izven okvira parlamentarnih diskusij se je razvila v tisku živahna debata o agrarni stranki in o idejni bazi strank sploh. To debato je na briljanten način prenesel v proračunsko debato Slovák dr. Štefánek. V zadnjih dnevih se je pojavilo več nasprotnikov agrarne stranke in so stopili v javnost z raznimi argumenti in akcijami. Eni so nastopili proti agrarni stranki z razkritji raznih škandalov in groze, da pridejo na dan še z drugimi razkritji, ki imajo namen da stranko oslabe. Drugi očita, da agrarni stranki, da nima idejne baze, da je iz egoističnih razlogov od vsega početka izkoriščala državo, da se je vedno krčevito držala v vladi in še ni okusila suhega in trdega kruha opozicije. Že v odborih je ministrski predsednik Švehla odgovoril na očitke, da je stranka neprestano v vladi. Povdarjal je, da si je stranka tega svesta, da mora in bo vedno konstruktivno sodelovala na zgradnji države; rekel je, da je to žrtve, katero stranka državi prinaša dobrovoljno, in da bi ostro nastopil proti vsakomur, ki bi stranko hotel izvesti v opozicijo, češ stranka hoče in bo vedno pozitivno sodelovala v državi in se nikdar ne da iztisniti v opozicijo...

Prijetno življenje madžarskih falzifikatorjev

Budimpešta, 2. dec. g. «Pesti Kurir» objavlja dolgo poročilo o življenju obojenih falzifikatorjev francoskih frankov. Poročilo pravi med drugim, da živi bivši policijski prefekt Nadossy v jetnišnici v Harti Nadossy nosi kazensko obleko in do danes ni prošel za nikakršno olajšanje ali ugodnost. Zaposlen je v kazniški vrsti, kjer vrši delo delavskega paznika s največjo strogostjo. V svoji celici piše spomene iz zgodovine falzifikatorske afe. Obiskov ne sprejema. Če bo opredeljen zadnje četrtine kazni, bo prišel 28. avgusta 1928. Iz ječe. Princ Windischgrätz živi v kopalnici Sv. Luke pri Budimpešti. Tudi on ne sprejema obiskov. Vsa večer pa obiskuje redakcija nekakega ekstremno legitimističnega lista ali pa gledališča. Šnoči je izval v nekem gledališču v družbi mnogih nacionalistov Ulaína splošno pozornost. V Haagu obojena falzifikatorja Jankovitsa Marovskij bosta v 14 dneh svobodna.

Politika v filmu

Bratistava, 2. dec. g. Slovaki listi zahtevajo bojkot ameriške filmske družbe Paramount, ker dela v svojih filmih propagando za revizijo trianoske mirovne pogodbe.

Seja ministrskega sveta

Beograd, 2. decembra. p. Nocoj od 5. do 9. se je vršila seja ministrskega sveta, ki je razpravljala v glavnem o zakonih, ki jih namerava vlada predložiti Narodni skupščini. Zakon o centralni upravi je bil v načelu sprejet, definitivna redakcija pa je povzročila poseben ministrski odbor, v katerem so dr. Kumanudi, Vella Popović in dr. Grga Angelinović. Glavna debata se je vršila o dekoncentraciji uprave ter o funkcijah raznih upravnih instanc in ministrskega sveta. Po daljši diskusiji je bil sprejet sklep, da je smatrati ministrski svet za administrativno oblast.

Po sprejetju zakona o vrhovni državni upravi je ministrski svet razpravljal o zakonu o nožni orožja. Zakonski osmerek je bil na današnji seji definitivno sprejet in bo v prihodnjih dneh predložen Narodni skupščini. Nato se je vršila še debata o zakonu o pohranju živinske kuge. Končno je ministrski svet odobril ministru za socialno politiko kredit v znesku 375.000 Din za višja invalidska sodišča.

Sestanek komisije za ureditev šolstva

Beograd, 2. decembra. p. Danes se je sestala v prosvetnem ministrstvu komisija za izdelavo enotnega učnega programa za vsa država. Komisija bo izdelala učni načrt za osnovne, srednje in visoke šole. Sejo je otvoril prosvetni minister dr. Kumanudi, ki je v svojem otvoritvenem govoru naglasil, da mora komisija upoštevati pri svojem delu tri glavne točke: prvič koordinacijo pouka, drugič kompenzacije kralem, kjer se bodo ukinili obstoječi šolski zavodi in tretjič izdelavo popolnega in enotnega programa za narodno prosveto. Nato so govorili poedini delegati, ki so razvili svoje misli glede učnega programa. Za profesorsko združenje je govoril Jeremija Živanović za ministrstvo trgovine (trgovaško šolstvo) načelnik Jovanović in Korančić in med drugimi za Slovenijo univ. prof. dr. Ivan Prilati in prof. Sušnik. Po odhodu prosvetnega ministra je vodil sejo njegov pomočnik g. Jelić, ki je predlagal, naj ožji odbor izdela delovni načrt za plenum komisije in razdelitev gradiva na oddelke. Seja je bila nato zaključena. Komisija bo zasedala bržkone do konca šolskega leta.

Važna gospodarska konferenca

Beograd, 2. decembra. p. Danes se je vršila seja zastopnikov gospodarskih korporacij, na kateri se je razpravljalo o prihodnjem kongresu Gospodarskega saveza. Kongres se bo vršil v Osluku. Nato je sledila še konferenca tajnikov vseh trgovskih, industrijskih in obrtnih zbornic. Ljubljanski zborščak je zastopal g. Mohorič. Razpravljali so v glavnem o sklicanju konference zastopnikov gospodarskih krogov in narodnih poslancev, da bi na ta način dosegli tesnejše stike med gospodarskimi krogi in Narodno skupščino.

Preganjanje Jugoslovenov v Zadru

Split, 2. decembra. n. Iz Zadra poročajo, da so italijanske oblasti zadnje dni znova začele strahovito preganjanje naše ljudi. Pred par dnevi je prišel iz Rima prof. Carusso, ki je odredil žilavine hišne preiskave pri najodličnejših Slovincih in Hrvatih. Pri posredniku Vecerelu so našli sokolski kipec in so ga zato zaprli ter ga tudi na ponovno intervencijo našega konzula niso izpustili. Pri bratu splitskega velikega župana dr. Peroviću so našli sliko kraljice Marije. Seveda so ga takoj vtačili v luknjo. Več fantov, med njimi tudi uradnika našega konzulata, so aretirali, ker so prepevali hrvatske ljubavne pesmi...

Zakon o sodiščih

Beograd, 2. decembra. p. Danes se je vršila seja sekcije zakonodajnega odbora, ki razpravlja o zakonu o ustrojstvu sodišč. Današnje seje se je udeležil tudi minister pravde. Po seji je izjavil našemu dopisniku, da je bila na današnji seji zaključena razprava o tem zakonu ter da bo sekcija na jutrišnji seji prišla razpravo o zakonu o sodnikih.

Pribeževanje v Zagrebu

Zagreb, 2. dec. n. Jutri dobe semkal seš SDS g. Svetozar Pribežević, ki se bo dopoldne sestel s Stjepanom Radićem. Zvečer bo g. Pribežević predaval v Seljaškem domu.

Sklicanje zagrebske oblasne skupščine

Zagreb, 2. decembra. n. Zagrebska oblasna skupščina je sklicana za 12. decembra. Na dnevnem redu je poročilo oblasnega odbora o doseženem delu in poročilo poedinih oblasnih poslancev o položaju v njihovih volilnih okolišjih. Zasedanje bo trajalo 8 do 10 dni. Vršila se bo tudi razprava o proračunu za prihodnje leto. Proračun je že sestavljen in bo o njem te dni razpravljali finančni odsek.

Macdonaldova bolezen

London, 2. dec. d. Macdonaldovo zdravstveno stanje se je zopet poslabšalo. «Daily Express» poroča, da bo Macdonald konzultiral specialiste ter bo moral morda zopet prenehati s delom.

Zaupnica Jasparjevi meščanski vladi

Bruselj, 2. decembra. (be.) Zbornica je izrazila včerajšnjo zaupnico s 95 proti 6 glasovom, 23 poslancev ni glasovalo.

Odprava vizuma med Anglijo in Nemčijo

London, 2. dec. (n.) 5. 1. januarjem bo odpravljen vizum med Nemčijo in Anglijo in se vse njene domaćine razven Avstralijske in Indije.

Nesrečna orškega parnika

Bukarešta, 2. dec. g. Grški parnik «Thasias», ki je odšel 18. novembra iz Caribradu v Galac, ni do danes prišel niti v Galac, niti v Konstanco.

Naši onstran granic

Razrešeni in upokojeni

c. d. — Trst, 28. novembra. V sredo, 23. t. m. se je vršila v Trstu pod predsedništvom novega šolskega skrbnika za Primorje in vidensko pokrajino, prof. Ambroža Mondina, seja krajiškega šolskega sveta. Poročilo o tej seji se objavlja šele danes.

Novi šolski skrbnik (krajiški šolski nadzornik) je v tej seji razvil svoj načrt in povdarjal, da bo posvečal vso svojo skrb povzdigi šolstva, zlasti pa šolskim vzgojnim institucijam, med katerimi so seveda na prvem mestu najvažnejše inštitucije mladinske organizacije, »balile« in »male italijanske«.

Med drugimi stvarmi, ki so se razpravljale v tej seji, je bilo na dnevnem redu tudi vprašanje slovenskega in hrvatskega učiteljskega in sta bila v tem pogledu najvažnejša dva sklopa:

S prvim, nanašajočim se na puško pokrajino, se je izreklo ugodno mnenje in predlogu, da se 38 »drugozemskih« učiteljev ki niso usposobljeni za pouk na italijanskih šolah, razreši službe; z drugim pa se je odobrila sklep tržaške mestne občine, s katerim se upokoji 22 slovenskih mestnih učiteljev.

Fašistični «Il Popolo di Trieste» je ta sklep krajiškega šolskega sveta pospremil s naslednjimi pripombami:

«Z jezikično prenosno ljudskih šol iz tujezemskih v italijanske, ki je sedaj takorekter izvršena s pretvoritvijo petih razredov, bi ne bilo mogoče, da se obrže v službi na italijanskih šolah učitelji, ki so usposobljeni za šole z drugimi jeziki in se niso pobirjali za to, da bi si pridobili usposobljenost za pouk v našem jeziku. Mnogi slovenski učitelji so napravili izpite, ki so se vršili ob koncu vsakega šolskega leta, ali 38 se jih ni podvrglo izpitu ali pa jih ni napravilo, in ko je potekel dveletni rok, je šolski svet s sklepom od 23. t. m. zahteval, da se napram nim uporabi zakonski odlok iz leta 1925.»

Tako bo torej te dni razrešeni službe 38 naših učiteljev in učiteljic.

Kakor zgoraj rečeno, se ta sklep nanaša na puško pokrajino. Potemkajem gre za 38 naših učiteljev v istrski pokrajini, dočim ostale pokrajine: reška, tržaška, gorška, ter zadrška pridejo na vrsto najbrž šele v prihodnji seji šolskega sveta. Tako, kakor je poljski stvar «Il Popolo di Trieste», pa bi se seveda moglo misliti, da se sklep nanaša na vse Primorje, kar pa očitno ne odzvarja resnici.

Ker je 50 naših učiteljev in učiteljic, ki so usposobljeni za pouk v italijanskem jeziku, že premeščenih v stare italijanske pokrajine in se bo to premeščanje vsakega nadaljevalo dotle, da bo zadnji za pouk na sedanjih šolah usposobljeni naš učitelj premeščen tja dol, ostalo naše učiteljstvo pa bo v nakrajšem času razrešeno službe, bo torej ljudska šola tudi glede na učno osebje v kratkem popolnoma poitalijančena.

O umirovljenju tržaškega slovenskega učiteljstva pa piše «Il Popolo di Trieste» takole:

«Gre za 22 učiteljev, ki so bili stalno nameščeni na ljudskih šolah tržaške občine s slovenskim učnim jezikom, ki so sedaj izpremenjeni v italijanske. Ker se niso žutili zmožne, da bi vršili svojo nalogo, da bi poučevali v našem jeziku, so zaprosili za upokoitev in mestna občina je, uporabljajoč možnost, ki jo muči čl. 10. občinskega šolskega pravilnika, ugodila njihovim prošnjam ter jih je upokojila s prejemki, ki gredo od najmanj 6000 do največ 13.000 lir letno po službenih letih vsakega.»

Tako bo torej vseh 22 slovenskih učiteljskih moči na tržaških ljudskih šolah, ki so bile stalno nameščene te dni upokojene.

«Popolovo» tolažnice, da se učiteljstvo samo ni žutilo zmožno za pouk v italijanski, je neresnično, ker je bilo vse slovensko učiteljstvo usposobljeno za pouk v italijanskem jeziku in le tako tudi poučevalo. Edini pravi vzrok upokoitve je bil namreč ta, da se je od slovenskega učiteljstva zahtevalo, da mora v slovenski okolici ustanovljati fašiste, voditi fašistične organizacije in v ljudstvu občeati izključno v italijanskem jeziku. Češar za ni moglo sprejeti.

Z zgoraj omenjenima sklepoma šolskega sveta je bilo torej vseh skupaj vrženih iz ljudske šole 60 slovenskih in hrvatskih učiteljev in učiteljic.

— Promocija. Na bolonjski univerzi je promoviral za doktorja prava g. Teofil Simič iz Biljane v Brdih.

— Iz Kavkaza je došla vest, da je tam umrla bivša gorška učiteljica Dragica Pavšič, ki je službovala v Tolminu in Breginju. Poročila se je bila še pred vojno s bogatim ruskim posestnikom, ki je pa po prevratu izgubil vse svoje premoženje.

— Samomor. Je izvršil 24letni šofer Gabrijel Vidav v Banah pri Opčinah. Bolan je bil na pljuhu.

— Čez mejo... Gospod Peter Zavrtanik iz Solikana je šel čez mejo v Jugoslavijo brez potnega lista. Gorški sodišče ga je obsodilo radi tega in contumaciam na 8 mesecev zapora.

— Dva dečka sta utonila v Idrijci pri Spodnji Trebuši. 13letni Alojzij Podgornik je padel v vodo, na pomoč njemu je skočil v Idrijco 11letni Avgust Kofol. V boju s valovi pa sta se oba dečka utopila.

— Skrivnostno avto je pridiral v Podgorico ponoči od sobote na nedeljo. Na povzročitelja so se hoteli ustaviti. Vozil je brez luči še hitreje v Brda. Miljenki so šli za njim z Brunnerjevim avtom in ko so se bližali skrivnostnemu avtu, je skočilo iz njega par ljudi iz izginilo v temi. V avtu je bilo polno vojnega materiala, orožja, pušk, nabojev, samokresov. Ob tej priliki so se spomnili na avto, ki je 1. maja letos po Brdih razžiral letake s državno sovražno vsebino.

— Romarji. Josipa Gabrieličiča sta se pot v Anhuvo ponoči ustavila dva neznanca. Eden ga je udaril s težko palco na glavo, vled česar je Gabrieličič padel nezavestno na tla. Romarja sta mu vzela iz listne 7400 lir. Čez nekaj časa se je Gabrieličič zavedel in se s težavo privlekel do ožičnikov, katerim je nameraval napad. Ožičniki izbežne zločince. V vrstah njih Čepovani so vdrli v hišo Andreja Podgornika, ki valja za premožnega kmeta, noč maskratni roparji. Zahtevali so denar od Podgornika, njegovca enaka in okoliščina. Čepovani Podgornik je skočil k oknu in zaklepal na pomoč. Ko so

Naši kraji in ljudje

Svečana proslava narodnega praznika v Ljubljani

Praznik ujedinjenja je Ljubljana praznovala na svečan in dostojen način. Že v sredo so zavirale raz mnogih hiš zastave, v četrtek pa je skoro ni bilo hiše, ki ne bi na viden način podčrtala velikega dne z razobesitvijo trobojnice v državnih ali narodnih barvah. V četrtek je počivalo delo v vseh uradih in trgovinah in ostalih obratih.

Praznik ujedinjenja so v prvi vrsti proslavili naše šole s primernimi prireditvami.

Oficijska proslava narodnega praznika je bila združena s službo božjo, ki jo je daroval ob 10. v stolnici knezofskof dr. Anton Bonaventura Jeglič ob mnogobrojni asistenci. Službo božjo so se udeležili med drugimi veliki župan g. dr. Vodopivec, divizijski general g. Danilo Kalafatović, oblastni predsednik g. dr. Marko Natlačen, za občino vladni komisar g. Mencinger in ravnatelj g. dr. Zarnik, predstavniki raznih državnih in civilnih uradov, društev, institucij ter korporacij, aktivni oficirski zbor ter rezervni oficirji.

Po maši se je na Vodnikovem trgu vršila svečana parada vojaštva in ob enem je veliki župan v vladni palači sprejemal čestitke. V znak proslave je bilo tekom dopoldneva oddanih na Gradu 21 topovskih strelcov.

V kapelici vojašnice vojvode Mišića je že prej, ob 9. bila pravoslavna služba božja, ki jo je opravil prota Dimitrije Janković. Poleg predstavnikov javnosti je prisostvovalo tudi tu mnogobrojno občinstvo. Svečana služba božja je bila darovana ob 10. istotako v evangelijski cerkvi.

Praznično razpoloženje je prevladovalo ves dan. Ob pol 19. je bil po mestu vojaški mirozov z godbo dravske divizijske oblasti na čelu. Zvečer potem se je vršil tradicionalni prvodecemberski novinarski koncert in je bila dvorana «Uniona» napolnjena do zadnjega kotička.

V Beogradu.

V Beogradu so bile na narodni praznik raz vse hiš razobesene narodne in državne zastave. Zjutraj je bilo na ulicah izredno živahno. Narod je hitel v cerkve, da prisostvuje svečanim službam božjim v pravoslavnih, katoliških in drugih svetih hiš. Svečani službi bo-

ji v saborni cerkvi so prisostvovali: od dvora knez Pavle in kneginja Olga, nadalje celokupni diplomatski zbor, vsi ministri razen ministrskega predsednika in ministra prosvete, ki sta bila odsotna. Za narodno skupščino so prišli njen predsednik dr. Niko Perić in številni narodni poslanci. Prisotni so bili tudi zastopniki strank, mestne občine, vojaštva ter deputacije kulturnih in dohodinskih institucij. Svečano službo božjo je vršil patrijarh Dimitrije.

Po maši so topovi oddali 101 strel v proslavo praznika ujedinjenja Srbov, Hrvatov in Slovencev. Tekom dneva so se vršile številne društvene prireditve, ki so bile vse zelo obiskane.

V Zagrebu.

Prvikrat po ujedinjenju se je v Zagrebu razvila spontana manifestacija v proslavo 1. decembra. Povorka je krenila izpred univerze po ulicah. Manifestacije so dali duška svojemu razpoloženju pred francoskim konzulatom. Ves Zagreb je bil svečan in v cerkvah so se vršile običajne slovesne službe božje. Zvečer je bil vojaški mirozov z godbo.

V ostalih krajih.

Enako svečane prvodecemberske proslave so se vršile v Sarajevu, Splitu, Dubrovniku, Novem Sadu in drugod. V Sloveniji menda ni bilo večjega kraja, kjer bi poleg slovesne službe božje ne bilo tudi kakšne svečane društvene prireditve s predavanji o pomenu državnega praznika.

Novinarski koncert in družabni večer

Tudi letos so se naše odlične glasbene organizacije v Ljubljani in Mariboru ljubivo odzvale prošnji Novinarskega združenja, da prirede na prvi december koncerta v prid novinarskemu penzijskemu fondu. Ta vsakoletni koncert je v Ljubljani že udomačen in ljuba prireditev z izredno privlačno močjo, dobro pa se je uveljavila tudi v Mariboru, kjer se je vršil letos drugi in je kljub raznim oviram uspel prav lepo.

Ljubljana se je izkazala tudi letos sijajno. Popularnost koncerta kot ene največjih ljubljanskih družabnih prireditev, priljubljenost opernega orkestra in obih sodelujočih zborov, sloves Sanelovega komornega tria in mlada slava naše nove operne članice gđ. Majdičeve, vse to na eni strani, na drugi strani pa stoteri stiki, ki spajajo novinarje z

vsemi sloji našega prebivalstva, so dosegli, da je bila lepo okrašena unionska dvorana tudi letos letos prodana. Nudila je po publiko odsev vsega našega življenja, njegove gospodarske in socialne konstrukcije. Zastopani so bili vsi sloji in stanovi, kakor je tudi novinarsko naporno delo posvečeno vsem in prava glasbena umetnost namenjena vsem.

Koncertu so skoro polnoštevilno prisostvovali vsi zastopniki naših državnih oblasti z g. velikim županom dr. Vodopivcem in g. divizijskim generalom Kalafatovićem na čelu. Prišli so dvorana dama g. Tavčarjeva, zastopnik občinskega odbora dr. Adlešič, rektor univerze dr. Nahtigal, komisar mestne občine g. Mencinger, novi župan dr. Puc, podpredsednik viš. dež. sodišča dr. Rogina, fin. delegat dr. Rupnik, direktorji inž. Knežević, inž. Kraljec, Gregorič, predsedniki odvetniške, notarske in zdravniške zbornice dr. Majaron, notar Hudovernik in dr. Rus, starosta JSS Gangl, nar. poslanec Smedel, predsednik veselejša Bonač in mnogi drugi predstavniki, večinoma s svojimi damami.

Vabilu so se odzvali vsi člani ljubljanske konzularnega zbora g. markl G. votti dr. Pleinert, dr. Resl, Richard, Stručelj in Dular.

Ta odlična udeležba je dala koncertu tudi na zunaj slavnostno obilje povodom narodnega praznika, kar je prišlo do izraza tudi v tem, da je bil spored otvoren z državno himno. O koncertu samem, ki je ob vsaki točki izlaval viharne aplavze, objavljamo strokovno poročilo v »Kulturnem pregledu«.

Po končanem sporedu se je v veliki in v obeh novejih prizidanih stranskih dvoranah razvila neprisiljena družabna zabava s plesom po zvokih priljubljenega Nagodezvega orkestra, ki je ob tej priliki znova opomnil svojo renomo. Ljubljanska podjetja vseh panog so bogato založila paviljone, naše največje ljubljanske in štajerske vinske tvrdke pa so z izbranimi vzorci svojih najboljših vin sestavile pravo vinsko razstavo, ki je vzbujala solopno pozornost in priznanje. Naši gospodarski krogi so s tem ponovno pokazali svoje priznanje novinarstvu in naklonili lepe zneske novinarskemu penzijskemu fondu.

Vsa prireditve je potekla v najlepšem redu, a zelo živahno in v prijetnem družabnem vrvenju. Gotovo bo zato tudi letos ostala posebnost in dober spomin in se bo utrčila priljubljenost in popularnost prvodecemberskih novinarskih koncertov.

Mariborski koncert

Maribor, 2. decembra.

Bil je precej drzen poskus, prenesti v najvišji sezoni vsakodnevni mariborski prireditve novinarski koncert iz Narodnega gledališča v veliko dvorano pivovarne Union. Mariborski novinarski klub je pa račun na doseženo simpatijo publike in zlati nesehtih onih društev in posameznikov, katerim služijo leto in dan novine. Deloma se je to mnenje novinarjev uresničilo. Dobra polovica dvorane je bila zasedena. Posebno številno so bili zastopani Nemci, skoro v večini. Med reprezentanti so počastili prireditve novinarjev: val župan dr. Schanbach, mestni župan dr. Leskovar, komandant mesta general Spasić z večjim številom drugih oficirjev, oblastni odbornik Marko Krajnc, zastopniki raznih društev itd. Gostje so z radovednostjo pričakovali tekme mariborskih pevskih društev. Oder je bil ves v zelenju s kraljevo sliko v državni trikolori.

Pester spored je otvorila vojaška godba pod taktirko kapelnika majorja Čermaka z »Bože pravde«. Sledile so izbrane pevske točke, ki so jih zapela društva: »Čadran«, »Maribor«, »Drava«, »Männergesangsverein« in »Glasbena Matica«. Ne samo radi pozornosti, temveč iz odkritega notranjega priznanja je odlična publika vse zore nagradila z zaslužnim, gromkim aplavzom. Nastopi so pokazali, da se v Mariboru intenzivno goji pevstva kultura in da društva stalno napredujejo. Prav tako so bili ljubljenci večera solisti: pijanist prof. Frisch, gđ. Gruberjeva in pa seve naš operni pe-

Priporočamo

moško in damsko konfekcijo trdke
Gričar & Mejač
SELENBURGOVA ULICA ŠTEV. 3.

vec g. Neralič s spremetvom gđ. Zacherle-ve, ki ju občinstvo nikakor ni hotelo pustiti z odra. Zelo je ugajal violinist gosp. Perz. Tako more biti vsakomur le žal, če ni užival tega bogatega koncerta, kateremu je sledil še animiran družaben večer s plesom ob sviranju vojaške godbe.

Proslava sokolskega praznika na Taboru

Na dan ujedinjenja je sklical Sokol I. na Taboru svojo sokolsko rodbino k skupnemu praznovanju velikega narodnega in državnega praznika. Prostorna telovadnica se je ob pol 11. uri napolnila s članstvom, naraščajem in deco. Ob zvokih sokolske koračnice, ki jo je zasviral društveni orkester, je stopil na krasno okrašen orkester in društveni starosta br. dr. Pestotnik, sledili sta mu pa obe zastavi, članska in naraščajska.

Dr. Pestotnik je v lepem govoru vsem navzočim pojasnil pomen ujedinjenja ter jih končno pozval v izbranih besedah k najvztrajnejšemu sokolskemu delu v prid domovine in naroda. Govoru sta sledili dve ljubki deklaraciji nacionalnih pesmi, prednašanji po naraščajniku in naraščajnici. Deca in naraščaj je nato prelela darilo JSS, brošurico »Pot v sokolsko življenje« ter rodopis viadarske rodovine Karadjordjevičev.

Lep nagovor je imel nato na zbrano mladino br. Pretnar. Povedal ji je, kako je trpel naš narod pod trinoško peto Nemcev in Madžarov v bivši Avstriji, kako veliko je bilo njegovo trpljenje v svetovni vojni. Toda danes, ko je jugoslovanski narod udejstven, moramo z delom dokazati, da smo vredni pridobljene svobode. In baš dec in naraščaj sta pozvana, da po vsej državi okrepita nacionalno misel in osvobodita tudi brate okraj mej, ki leče še danes pod tujim jarmom. Globok govor je napravil na vse navzoče mogočen vtis.

Starosta br. Pestotnik je nato razdelil diplome letošnjih župnih in saveznih tekem in čestital odlikovancem k lepemu uspehu. Sledili sta zopet dve krasni deklaraciji, nato pa se je izvršila zapisnega vsega v letu 1927. novo pristopivšega članstva v roke brata staroste ob navzočnosti društvenega prapora. Vsi novi člani so se vpisali v spominsko knjigo. Po zasviranju in odpevanju državne himne je bila lepa slovesnost zaključena.

Pismo iz Bele Krajine

Črnomelj, 1. decembra

Odkar so klerikalci zopet na vladi, smo opazili, da so začeli mnogi tudi v Črnomlju obračati svoj plašč za vetro. To so večinoma nestanovinski ljudje, ki gredo samo za svojimi lastnimi koristmi, a lastno prepričanje kakor tudi splošni blagor ljudstva sta jim deseta briga. Dne 28. novembra so bile volitve cestnega načelnika v Črnomlju. Klerikalci so se tukaj razdelili v dve skupini in postavili 2 kandidata; ena je kandidirala g. Jeslpa Doltarja, posestnika in bivšega župana v Črnomlju, a druga g. Pavla Klemenca, gostilničarja v Črnomlju in nekdanjega namestnika pri tvrdki Fröhlich v Karlovcu. Cele tedne so agitatorji Klemenčeve skupine letah okrog cesnih odbornikov, posebno pa so obdelovali klerikalnega župana v Loki, katerega glas je odločil, da je bil pri volitvah izvoljen za načelnika pristaš SLS g. Klemenca, ki je bil v svojem življenju že pristaš različnih strank.

Ceš, da so se vršile volitve cestnega načelnika na nedopusten in na nezakonit način, so vložili pristaši g. Doltarja pritožbo, da se volitve razveljavijo.

Kaker pravilo, hoče g. Klemenca postati s pomočjo klerikalcev tudi Črnomeljski župan. Naj si pa zapomnijo g. Klemenca in njegovi, da je ogromno število naprednih glasov pri zadnjih skupščinskih volitvah pokazalo, da je Črnomelj napreden in da bo plapolala na Črnomeljski občini še naprej napredna zastava. Tudi g. Picmaus se je deklariral za prisnega klerikalca, ko se je ob neki priliki hudoval na Sokole in se nekaj razburjal, ko so igrali domači tamburaši sokolsko himno. Radovedni smo, koliko časa bo še g. Picmaus sedel kot pristen klerikalec v napredni občini pri Mestni hranilnici in vlekkel lepo plačo. Bilanca mestne godbe v Črnomlju je zelo žalostna, ker pod vodstvom g. Picmausa ni mogla pokazati do danes nobenega napredka.

V Podzemlju so odstavili klerikalci naprednega župana brez posebnega vzroka in na njegovo mesto postavili gerenta pristaša SLS Ko je bil pred kratkim upokojen tukajšnji okrajni sluga, naš vrli pristaš Janez Kramarič, so postavili klerikalci na njegovo mesto svojega pristaša iz novomeškega okraja, da si je za to mesto zaposlilo okrog

Danes prvič v Ljubljani

MED VOLKOV

Pat in Patachon kot preizkušena lovca na volkove!

Smeh! Veselje! Zabava!

Danes ob 5, 7, 8, 9 in 10.

Telefon 2730. Kino »DVOR«.

20 domačinov. Tako delajo klerikalci, kadar so na vladi, ko pa sedijo v opoziciji, obsodajo taka početja.

V Loki pri Črnomlju je nenadoma umrla neka Smrekarica. Dokler je živevala v revščini, je bila skoro nepoznana ženska, ko pa je dobila iz Amerike 300.000 Din dedščine, je vse govorilo o bogati Smrekarici. Prav radi so jo videli tudi v farovžu. Ko pa je zbolela, je ostala brez dobre postrežbe. Cerkvi je baje zapustila ogromne vsote, medtem ko iščejo revni sorodniki in razni upniki svoje terjatve pri sodnih.

Tragično preminuli dr. Robert Kermavner,

katerega pogreb se je vršil včeraj popoldne na pokopališču pri Sv. Križu ob številni udeležbi pokojnikovih prijateljev in znancev.

Miklavž prihaja...

Ljubljana, 2. decembra

Miklavž že gleda iz nebes in košček njegove bele brade kuka skozi oblake. Razprli je tudi že roko ter natrosil darov vseposod, a drži še vse za vratni ter za šipami izlozbo.

Trgovine so bile včeraj zaprte. Podjetni ljubljanski trgovci pa so izrabili to priliko za razstavo svojega predvsem Miklavževega blaga in pokazali v razsvetljenih izložbah vse, kar mika in česar si človek želi.

Po ulicah so tako čez dan kakor zvečer valovile reke in rečice ljudi, se ustavljale pred posameznimi trgovinami ter se čudile. Vsakdo si je lahko že zbral nekaj, veliko ali malo stvar, ter poprosil zanjo moža z belo brado, da jo vrže v svoj koš, kjer čaka sedaj trenutka lepega Miklavževega večera, ko mu jo položi pred noge.

Na Kongresnem trgu je pokazal Miklavž že cel kup svojih dobrot. V dveh dolgih vrstah so Miklavževi služabniki postavili svoje štante ter razložili na njih toliko miklavževih stvari, toliko sladkih dobrot, da človekovo oko kar strmi. Med stojnicami se suče mladina ter gleda. Blestijo se oči, krešejo se pogledi, Miklavž pa žuga s palico...

Velikanski uspeh!

Vse predstave razprodane!

Danes ob:
4, 5, 6, 7, 8.

Šah carici

(Suženj carice.)

Največji rusko - poljski film vseh časov, ki se predvaja ravnokar v vseh svetovnih kino-gledališčih z največjim uspehom.

Borba za osvoboditev Poljske. — Veličastni sijaj dvora ruske carice Katarine II. — Pretresljivi in vzvišeni prizori domovinske ljubezni. — Osveta carice. — Veselje. — Zalost. — Ljubezen. — Spletke. — Razkošje. — Sijaj. — Sovražstvo. — Vojna. — Izdajstvo. — Preganjanje. — Smrtni kazaški plesi. — Balet i. t. d. i. t. d.

Velika senzacija: ŠAH - AUTOMAT V filmu nastopa armada, ki šteje nad 5000 konjenikov in nad 100.000 drugih sodelujočih.

Pri vseh predstavah pole pevski zbor rusko - poljske pesmi in sodeluje

BALALAJKA - ORKESTER.

V glavni vlogi najboljša sodobna francoska filmska zvezda EDIT JEHANNE.

ELITNI KINO MATICA

Tel. 2124

Kulturni pregled

Ljubljanska drama.

Sobota, 3. ob 15. »Hlapec Jernej« Dijaška predstava po zhižanih cenah. Izv. Nedelja, 4. ob 15. »Ukročena trmoglavka« Ljudska predstava po zniž. cenah. Izv. Ob 20. »Medeja«. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izv. Ponedeljek, 5. Zaprt.

Ljubljanska opera

Sobota, 3. Zaprt. Nedelja, 4. ob 15. »Tosca«. Ljudska predstava po zniž. cenah. Izv. Ob pol 20. »Bajadera«. Ljudska predstava po zniž. cenah. Izv. Ponedeljek, 5. Zaprt.

Mariborsko gledališče

Sobota, 3. ob 20. »Rokovnjača«. Abonenti pri dnevnih blaginjah 25% popusta. Nedelja, 4. ob 15. »Rokovnjača«. Kuponi. Ob 20. »Eva«. Kuponi in znižane cene.

Sentjakovski gledališki oder

Sreda, 7. »Igra v gradu«. Abonma. Četrtek, 8. »Igra v gradu«. Izv.

Opozorjamo na današnjo — sobotno dijaško predstavo, ki se vrši v ljubljanski drami ob 3. popoldne. Uprižori se Cankarjev »Hlapec Jernej« v režiji gosp. Skrbina.

Ška. Predstava je namenjena v prvi vrsti dijaštvu, pa tudi ostalemu občinstvu, ki se hoče poslužiti znatno znižanih cen. Ker je to dijaška predstava, je prosta obilnostnega davka.

Gospa Fanetta Hermsdorf: Bilinova gostuje v ljubljanski operi, in sicer v ulogi Santuzze v Mascagnijevi operi »Cavalleria rusticana«. Gospa, rojena Ljubljanka, je uživala svoj čas pevski pouk v tujini. Za časa svojega bivanja v Nemčiji je gostovala na raznih nemških odrih z lepimi uspehi. V Ljubljani gostuje pevka v petek, dne 9. t. m.

Nedelja v mariborskem gledališču. V nedeljo, dne 4. decembra ob 3. popoldne se uprizaro igra »Rokovnjača«, zvečer pa opereta »Eva«, po znižanih cenah.

Sentjakovski gledališki oder uprizaro v sredo, 7. decembra in v četrtek, 8. decembra izborni Molnarjevo tridejansko komedijo »Igra v gradu«, ki se igra z velikim uspehom v svetovnih gledaliških obsejstvih, ki ljubijo lahko komedijo, vabimo k posetu. Predprodaja vstopnic je v trgovini Peter Sterk nasl. Miloš Karničnik na Sretem trgu.

Opozorjamo na nocojšnji simfonistični koncert, katerega priredi ob 8. v veliki dvorani hotela Union simfonistični orkester kr. garde pod vodstvom svojega dirigenta podpol-

kovnika Frana Pokornjaka. Orkester — 120 članov godbenikov — izvaja na tem svojem ljubljanskem koncertu izredno interesanten, za Ljubljano deloma popolnoma nov program. V I. delu se izvaja simfonija v g-molu, delo ruskega komponista Kalinikova. Kalinikov, vrstnik Borodina, je bil med drugim tudi dirigent tako zbrane italijanske opere v Moskvi. Napisal je celo vrsto simfonističnih del, ki so se izvajala kaj pogostokrat tudi izven mej njegove domovine. Simfonija je izredno interesantno delo in se v Ljubljani prvič izvaja. V II. delu igra orkester Milojčevićeva Vaške slike in Gotovčev Simfonistično kolo, obe noviteti na naših koncertih. Poleg tega se izvaja še znana Dvojakova simfonistična pesem »Opoldanska čarovnica« in veličastna uvertura Čajkovskega 1812, ki konča z marsikatero in raskarsko himno. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni, od 7. ure dalje pred koncertno dvorano.

Nikola Zec v ljubljanski operi. Basist Nikola Zec, odlični član dunajske Državne opere, pride v začetku tega meseca v Ljubljano ter gostuje na praznik, v četrtek, dne 8. t. m. v ulogi Melista v Gounodovi operi »Faust«. Operni pevec Zec je na glasu kot eden najboljših basistov, je odlični pevec in tudi izvrsten igravec. Danes je opozorjamo na to enkratno gostovanje v ljubljanski operi. Predstava bo izven abonmaja. Vstopnice se dobe od ponedeljka dalje pri dnevnih blaginjah v operi.

Novinarski koncert

Letošnji program novinarskega koncerta je otvoril ljubljanski operni orkester, ki je odsviral najprej državno himno, nato pa Novakovo »Slovaško suito«, na klavirju sicer pestro. V orkestru pa je nekam precoolno zvonečo serijo skladov iz slovaškega vaškega življenja. Skladba je bila izvajana pod temperamentnim vodstvom dirigenta A. Balatke z ljubeznijo in oduševljenjem ter je žela nedeljen aplavz.

Pevski zbor »Ljubljana«, je prenovljen in pod novim vodstvom dr. A. Dolnarja zapel po eno Kimovčev »Naročilo« in Dolnarjevo skladbo »(Mavrico)«. Obe razmeroma težki skladbi sta bili podani prav dobro in sta dokazali, da ima zbor bogat pevski material, ki je v dobrih rokah in bo zato lahko upravičil ponovne nade, postavljene nanj.

Posebne zanimanja je bil deležen Sanelov komorni trio, ki ga sestavljajo ravnatelj celjske Glasbene Matice K. Sancin, pianistka gđ. Marsičeva ter čelist Matz, zadnja dva iz Zagreba. Kakor nam je znano, je g. Sancin že za časa svojega bivanja v Ljubljani skušal sestaviti podobno komorno združenje, pa mu to ob takratnih prilikah, žal, ni bilo mogoče. Sedaj se je z odlično pianistko in tehnično dobro podkovanim čelistom združil, on sam je izboren violinist, — v vzorno skupino, ki bo kmalu (trio vadi

skupaj komaj poldrugi meseci) kos najtežjim nalogam. Ker nam je znano, da je g. Sancin poseben ljubitelj moderne glasbe, nam je bilo žal, da si je izbral za svoj prvi nastop v Ljubljani baš Beethovnov trio, op. 11., ki itak ni skladateljevo najboljšo delo te vrste in kateremu primanjkuje notranje sile. Tem bolj pa je zato potrebno omeniti vigranost mladega tria, ki bo, kakor vsa znamenja kažejo, zamogel kaj kmalu polepeti v širši svet, k čemur mu želimo obilo sreče! Njegov smolnji uspeh nam je porok za nadalje.

Gđ. Vera Majdičeva, članica ljubljanske opere, je z mehkim, zvočnim glasom zanjela Lajovecovo »Zavčela je roža« in Škerjančev »Večer soparen bo« ter je bila deležna močnega aplavza. Izobren spremljevalec ji je bil Janko Ravnik.

Koncert je zaključil popularni mešani zbor »Ljubljanskega Zvona«, ki je efektivno zapel Adamičevu zanimivo stilizirano »Preizkušeno zvestobo« ter preprosto Pavčičevo »Lenko« s spremljevanjem klavirja; »Lenka« je v svojem temperamentnem podaljanju tako ugajala, da so jo morali ponoviti.

Dasi je bil koncert znatno predolg, je tpa del kar najlepše in si je težko predstavljati ljubeznejši in hvaležnejši sprejem pri publiki. Gđ. Majdičevi ter gđ. Maničevi sta bila poklonjena sopla.

Danes proslava ujedinjenja

S. J. S. U. «Preporod» v areni Narodnega doma. Začetek ob pol 8. uri. Akademija, po akademiji PLES. — Vabimo stariše in prijatelje napredne šolske omladine. —

Sodeluje najmlajši vionilist sveta!

Domače vesti

* **Promocija.** Na vsenčrtnišču v Zagrebu sta v sredo 30. novembra promovirala za doktorja vsega zdravstva g. Karol Petrič in g. Stane Lutman. Iskreno čestitamo!

* **Dopust avstrijskega konzula** v Ljubljani. Na pettedenski dopust je odšel avstrijski konzul v Ljubljani g. dr. Pleinert. Za časa odsotnosti ga nadomestuje g. Stratner.

* **K resoluciji proti okrnitvi univerze slovenskih komunistov.** Pod resolucijo sprotne na zborovanju slovenskih komunistov in so pomotoma izostali še sledeči podpisniki: Matija Bravničar, Marj Kogoj, dr. Fran Kimovec, Zorko Prelovec, P. Hrg Satmer in L. M. Škerljanc.

* **Naši umetniki proti okrnitvi našega vsenčrtnišča.** Prejeli smo: «Proti kakršnekoli poskusu okrnitve ljubljanske univerze slovenski likovni umetniki, organizirani v slovenskem Umetniškem društvu, soglasno in najodločneje protestirajo. Ukinitev medicinske in tehnične fakultete bi značila veliko kulturno izgubo in težak udarec vsemu slovenskemu narodu. Ko ogorčeno protestirajo proti ukinjenju ljubljanske univerze, vse slovenske upošablajoče umetnike zlasti bridko zadeva grozeča izguba arhitekturnega oddelka na tehnični fakulteti. Ta integrirani del univerze nadomestuje slovenski narod vsaj v eni panogi umetnosti ne akademijo. Zato tem bolj zasluži, da se izpopolni, razširi in razvije, dokler ne dobimo lastne akademije likovnih umetnosti. Okrnitev univerze in vsakršna omejitve plov donosnega razvoja njenih fakultet in oddelkov bi značila kulturno-reakcionarno delanje in težko šaltiv celokupnega Slovenceva».

* **Osebnosti v pošti.** Postavljena sta: M. Senčar za pogodbenega poštarja pri Mali Nedelji. G. Cizel pa za pogodbeno poštarico v Gornji Polskavi. — Napredovali so: za pb. ur. II-4 Matka Negovetič, pb. ur. II-5 v Brezicah; za telefonistke III-3 G. Gumilar v Murski Soboti, E. Burdijan v Slov. Bistrici, A. Kramer v Škofji Loki in E. Ribarič na Mariboru 2, za konduktorko III-3 Fr. Bernot na Mariboru 1, vsi pripravniki III-4. — Premišljeni so: pb. ur. II-3 P. Nadrag iz Rogaske Slatine na Ljubljano 2, A. Krizaj iz Beograda na Jesenice na Gor. in V. Šimenc iz Beograda 2 na Ljubljano 1; pb. ur. II-4 M. Štrukelj iz Zgoranje Sv. Kungote v Ljubli, K. Horak iz Ljubli v Mursko Soboti, V. Trefak iz Štor na Ljubljano 1, J. Marušič iz Rogaske Slatine na Ljubljano 1, M. Globočnik iz Lesc v Žiri, M. Kiler v Bledi v Kranj, Anica Kurent iz Celja v Slatino Radence, Z. Grobelnik iz Slatine Radence v Celje, Kristijan Jeglič iz Jesenice na Gorenjskem na Maribor 2 in M. Azman iz Železnikov v Trzin; pb. ur. II-5 M. Grims iz Kreševa v Železniki in M. Todorovič iz Trzin v Kreševu; telefonistki III-3 T. Lovšin iz Sodražice v Store in T. Radovan iz Novega mesta v St. Vid pri Sili; priprav. III-4 C. Mežan iz Žirov na Bled, J. Ferjančič iz Maribora 1 na Maribor 2 in K. Mirič iz Črnomlja v Metliki; služ. 1. skup. L. Skitlec iz Grobelna v Podčetrtek in služ. 2. skup. A. Štira iz Marenberg v Maribor. — A. Kupljen, pogodbeni poštar in Mali Nedelji, je prestala službo, ker je upokojena državna uslužbenka.

* **Razpis poštarskih služb.** Razpisuje se služba pogodbenega poštarja pri pošti Sv. Urban pri Ptutu (III-2). Jamčevina 800 Din. Letni prejemnik: redna plača 6600 Din, doklada (50% redne plače) 3300 Din, za prenašanje pošte 2496 Din, za selsko dostavljanje 5772 Din. — Razpisuje se nadalje služba pogodbenega poštarja pri pošti Ivanjci (III-3) Jamčevina 800 Din. Letni prejemnik: redna plača 6000 Din, doklada (50% redne plače) 3000 Din, za telegraf in telefon 360 Din za prenašanje pošte 3120 Din, za selsko dostavljanje 7488 Din. — Prošnje s prilogo mi naj se pošljejo na pošto ravnateljstvo v Ljubljani do 15. decembra 1927.

* **Direkcija šum v Ljubljani** razpisuje pri šumski upravi v Kostanjevici prodajo 600 kubičnih metrov bukovih polen, postavljenih na skladišču v Mačkovicu (pri vasi Orehovec). Pomolbe, pisane na tiskovine, ki se dode pri direktorji šum v Ljubljani, je vložiti do 28. t. m. do 11. ure dopoldne pri isti direktorji. Predmetna pojasnila dajejo direktorji šum v Ljubljani in šumska uprava v Kostanjevici. 1810

* **Smrtna kosa.** V Ljubljani je umrla vdova lekarnarja ga Lujza Leustkova, rojena pl Šipus-Sisačka. Pokojnica je bila znana kot izredno simpatična in plemenita žena. S svojim finim vedenjem in simpatičnim nastopom si je pridobila velik krog iskrenih prijateljev, ki jo bodo težko pogrešali. Pogreb pokojnice se bo vršil danes ob 15. uri iz Lingerjeve ulice št. 1. — V državni bolnici je po kratki in mučni bolezni umrla ga. Zofija Mečičeva, soproga kladarčarskega mojstra s Karlovske ceste, v starosti 47 let. Pokojnica, ki zapušta šest otrok, je bila tip prave slovenske matere: mila, tih, skromna in požrtovalna. Zaradi svojega blagega značaja je bila splošno spoštovana in priljubljena. Pogreb pokojnice se bo vršil ob 14. uri iz mrtvašnice državne bolnice. — V Sarajevu je nemadoma umrl v 88. letu

starosti poštni uradnik v pokoji g. Anton Čebašek. Njegov pogreb se je vršil 27. novembra na pokopališču v Sarajevu. Bodi ohranjen pokojnik blag spomin, prizadetimi naše iskreno sožalje!

* **Odbor za zgradbo spomenika kralju Petru I. Osvoboditelju** v Priboju, siromašnem trgu v Sandžaku je po velikem županu v Užicu zaprosil pomoči pri postavitvi spomenika v obliki cerkve, ki bi bila zgrajena v spomin kralju Petru Osvoboditelju. Dosele se brez cerkve in jo s svojimi sredstvi tudi ne bi mogli zgraditi, ker je ljudstvo preveč siromašno. Morebitne darove prevzema za Ljubljano mestni magistrat (mestna blagajna).

* **Izvidniška četa Streljaške družine** za Slovenijo. Pozivam vse poverjenike-vodnike iz mariborske oblasti, da mi v najkrajšem času odgovore na mojo zadnjo okrožnico, da se nato pristopi k uspešni akciji za organiziranje izvidniških sekcij Streljaške družine v mariborski oblasti. Zdravol Komandir čete. 1794

* **Preklicali in obžalovali je žaljive besede.** Pred okrajnim sodiščem v Ljubljani se je vršila 30. novembra t. l. razprava zaradi žaljenja časti. Tožilec je bil g. dr. Dmko Puc zastopan po g. dr. Grabovcu, obtoženec pa P. S. iz Ljubljane. P. S. je namreč 3. oktobra t. l. po izvršenju občinskih volitev javno v gostilni govoril, da dr. Puc ne bi nikdar ljubljanski župan, kjer je mestno občino oskodoval za 400.000 Din. P. S. je bil zastopan po g. dr. Natlačenju in ker so klerikalci nastopali že v predvečerni dobi proti dr. Pucu s sličnimi obrekovanji je bilo pričakovati, da bo dr. Natlačen v imenu obtoženca nastopil dokaz resnice in tako pripomogel razčistiti govorice. To pa se ni zgodilo, marveč se je P. S. postavil na stališče, da je tajil, da bi inkrimovane besede izrekel. Ker so priče obtožbo potrdile, bi bil P. S. obsojen, a mu je zastopnik g. dr. Puc žaljive proti preključ, obžalovanju in plačilo stroškov odpustil.

Damam bo

Miklavž najbolj ustregel, če bo izbral damski obleke, obleke, kostume v najkrajšnji izbiri damskih oblačil po najnižji ceni pri trvdri Fran LUKIČ, Stritarjeva ulica.

* **Gospodinjje.** V soboto 3. t. m. bo izšel »Gospodinje koledar« Jugoslovenske Matice za leto 1928. In bo napredaj pri Jugoslovenski Matici v Ljubljani. Selenbergova ulica 7-II. Tekom prihodnjega tedna bo koledar napredaj tudi pri vseh podružnicah Jugoslovenske Matice v Sloveniji in v vseh knjižarnah. Cena 20 Din za člane Jugoslovenske Matice Din 16. V prvem delu obsega koledar nove kuhinjske recepte ter razne poučne članke in razprave kakor o kuhinji, o vsakodnevem pospravljanju, o kuhl, o vplivu sočiva na naš organizem, o slaščicah itd. Drugi del koledarja pa tvori praktično urejen stroškovnik za vse dni v letu. Koledar je lepo Miklavžovo darilo našim gospodinjam.

Kravate, naramnice, ovratnike, srajce, žepne robce, ženske in moške nogavice najfinejše kvalitete po solidnih cenah dobite pri

Fran Pavlin, Gradišče šte. 3.

* **Ne vračajte naših dopisov.** ki smo jih primorani Vam pošiljati zaradi neizmerne bede. Zavedamo se Vaših težkoč v borbi za življenjski obstanek, a vendar je še v Vaši moči, da pomagata nam na bednejšem. Vsak najmanjši dar v blagu ali denarju, bo mo hvalneje sprejel. Spominjate se nas zla sti pred božičem, da pripravite vsaj malo veselja nam na bednejšem slepm. Milodare sprejema podporno društvo slepih, Ljubljana, Wolfova ulica 12.

* **Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«** je te dni razposlalo na razne naslove vabila na pristop k društvu. Podporna znaša le 15 Din letno, ustanovna, ki se plača enkrat za vselej 100 Din. Vsakomur je znano, da spada »Ljubljanski Zvon« v vrsto naših najaljšjih prosvetnih društev, ki zalaga skladbe, izdaja glasbeni list »Zbor« nastopa na koncertnem odru itd. Podpor društvo ne uživa od nikoder, zato bi bilo želeli, da ga javnost v njegovem stremelju podpre. Ne vrzite poslatih vabil in položite proč, marveč pristopite k društvu kot ustanovni člani (10 Din) ali kot podporni člani (15 Din letno). Podprli boste društvo, ki zbog svojega idealnega dela podporo v resnici zasluži.

* **Pri vpadiem, rjavosivem obrazu, utrujenih očeh, slabosti, potrtosti, hudih sanjah železnih bolečinah, pritiski krvi v glavo ali kadar človek živi v mislih, da je blazen, se priporoča, da nekaj dni zapored popijemo na tešče kupico prirodnega grenčice »Franz».**

Din 159
damski snežni čevlji
brez krzna

VOIKA
naspoti
Mestnemu
društvu

Lastna mehanična popravilnica snežnih čevljev, galoš in čevljev vseh znamk popravil vsak par v roku pol ure.

Josefa. V zdravniški praksi zato predvsem uporabljal vodo »Franz-Josef«, ker na lahko odstranjuje vzroke mnogih bolezenskih pojavov. Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

NOGAVICE

od Din 8, pletenine, rokavice, bluze itd. nudi F. in M. ROZMAN, Zidovska ul. 7, v po reklamnih cenah.

* **Kaj naj kupim za Miklavža in kje bom dobil?** To dvoje vprašani Vam reči trvdka P. ČUDEN, ki nudi za majhen denar krasna darila za dame in gospode. Glej izložbe v Presernovi ul. 1. 1871

* **Kaj je Arborin?** Edino uspešno sredstvo za zimsko škropljenje sadnega drevja in lepotičnega grmovja. 253

* **Obleke kemlično čist.** barva in pilsira tovarna Jos Reich 204

* **Elegantno in praktično darilo za Miklavža in Božič** je original »Waternam« ameriško nalivno pero, ki za kupite pri trvdri Iv. Bonač, Ljubljana. 1700

* **Opotrajamo na današnji oglaš trvdke** A. LAMPRET. 277

OBLAČILA

trvdke J. Maček

LJUBLJANA, Aleksandrova 12

so nahajajo in nalceneja.

Iz Ljubljane

u. Sestanek gremja trgovcev v Ljubljani. Gremji trgovcev v Ljubljani vabi vse trgovce, ki se bavijo s točenjem alkoholnih pijač, da se udeležijo sestanka, ki ga sklicuje gremij za ponedeljek 3. t. m. ob 8. zvečer v zborovalnico Zbornice za trgovino, obrt in industrijo (desno). Na sestanku se bo obravnavalo vprašanje prepovedi točenja alkoholnih pijač.

u. Trgovine v nedeljo pred sv. Miklavžem. Gremji trgovcev obvešča člane, da so trgovine v nedeljo pred sv. Miklavžem lahko ves dan odprte.

u. Izredni občni zbor »Atene« se bo vršil 13. decembra t. l. ob 5. uri popoldne v damski sobi »Emone«. Dnevni red: Sprememba pravil, čl. 2. — Odbor. 1809

u. Sokolska župa Ljubljana. V nedeljo 4. t. m. bo 1. župna odborova seja v sejni dvorani Ljubljanskega Sokola v Narodnem domu točno ob poldevetih dopoldne. Opozarjamo vse župne edince, da se njih delegati seje sigurno udeležijo. Na dnevnem redu so med drugim tudi poročila delegatov o društvenem delovanju, ter splošne prilike in bodoče delovanje naše župe. Zdravol župno starištvu.

u. Mestno središče »Treznje Mladine« v Ljubljani javlja, da bo v soboto 3. t. m. predavanje za mlade ob pol petih, za višješolce pa ob petih popoldne, v akademskem kolegiju. Po predavanju za višješolce bo seja širšega odbora.

u. Spored simfonijnega koncerta, katerega bo priredil v soboto, 3. decembra, v veliki dvorani hotela Unione orkester Muzike kr. garde iz Beograda: 1) Kalkinov: Simfonija št. 1. v 4. stavkih; odmor; 2) Milčević: Srbske vaške scene št. 1. op. 2; 3) Dvořák: Čarovnica, simfonijna pesem, op. 12; 4) Čajkovski: Slavna overture 1812, op. 49. Na koncertu bo sodelovalo 120 muzikov kraljeve garde in pri zadnji točki tudi del Muzike dravske divizijske oblasti. Koncert dirigira podpolkovnik višji kapelnik Dragotin Pokorny. Predorodala vstopnice po običajnih koncertnih cenah v Matici knjižarni.

u. Lep večer za mlade in odrasle bo noč, ko nam bo naša srednješolska napredna mladina priredila pod okriljem SJSU Preporoda proslavo ujedinjenja. Lepo je število ljubiteljev mladine, ki z veseljem posejajo mladinske prireditve, ker upoštevajo požrtovalnost, trud in navdušenost, s katerimi so take prireditve združene. Nikomur ne pade v misel kritizirati prireditve naše mladine z onostrogostjo, ki jo sicer uporabljamo pri drugih oficijelnih prireditvah. V mislih nam je ob takih prilikah le bodočnost naroda, ki bo iz vrst mladine ko doraste, izbral svoje moze. Tu vidimo mladino, ki se udeležuje na raznih polih kulturo, poškusa, pili, sil v svoje ideale. V tej prijetni mladi družbi vidimo marsikoga, ki za ne bomo videli, ko bo mož. Po akademiji, ki se bo pričela ob pol devaseti uri, bo mladina zaradala v svojih plesih in marsikak »večni mladenci« bo rajal z njo. Pojdimo med mladino! Bodrmo lo! 1805

u. Koncert društva »Skrb za mladino«, ki bi se moral vršiti v soboto, 3. t. m. je zaradi došlih zaprek preložen na poznejši čas. 1874

u. Polet okrog sveta. (Prihodnji spored VKJ.) V soboto dne 3. t. m. prične predvajati ZKD v prostorih Kina Matice izredno zanimiv in modern film, ki nas popelje potom vseh modernih prometnih sredstev okrog vsega sveta. V filmu, ki tvori največje čudo današnje tehnike, imamo krasne naravne posnetke Pariza, Genove, Egipta, Katre, Suezkega prekopa, pristanišča Adena, otoka Ceylona, cele Indije, bratskih in malajskih otokov, Berceda otok, Kitajske, Japonske, Amerike. Izredno lep so posnetki mest San Francisco, New York, Azorov itd. Skratka: v tem filmu vidimo celo zemeljsko oblo ter poznamo vse šega in navade dotičnih krajev in njih prebivalcev. Radi izredne dolžine se predvaja v dveh delih. Predstava prvega dela so v soboto ob 14.30 uri, v nedeljo 4. t. m. ob 11. uri dopoldne (le ena predstava) in v ponedeljek 5. t. m. ob 14.30. Oglejte si razstav-

ljene krasne fotografije v izloženem oknu kavarne Zvezda in po raznih trgovinah. Vsakdo, kdor želi spoznati svet, naj se zamudi ogledati si ta veleznimiv spored — zlasti priporočamo obisk teh predstav šolski mladini in dijaštvu.

u. Prosvetni odsek Delavske zbornice bo priredil v nedeljo 4. t. m. ob 9. uri v prostorih gostilne Engelman predavanje »Slike iz svetovne vojne« s 120 sklopičnimi slikami.

u. Proslava ujedinjenja priredi Sokolsko društvo v Štepanil vasi v nedeljo 4. t. m. v društveni telovadnici. Začetek ob 19.30 uri. K obilni udeležbi vabi odbor.

u. Kraljeva organizacija SDS na Viču opozarja člane in somišljenike na občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo 4. t. m. ob pol 10. uri v gostilni Sokolskega doma. Zvečer istega dne se bo vršil v dvorani veliki družabni večer z najzabavnejšim sporedom. Začetek ob 20. uri.

u. Združenje slovenskih gozdnikov bo imelo veliki zbor na praznik v četrtek, dne 8. decembra ob 9. dopoldne v dvorani Okr. urada v Ljubljani. Dostop na občni zbor imajo vsi člani in njihovi roditelji ter člani starištvu in vabljivi gosti. Vrhovno vodstvo vabi vse rodove, da pošljijo sigurno delegate, Ljubljansko članstvo naj se pa udeležijo skupščine polnoštevilo.

u. »Edinost, Ljubljana opozarja člane dramske sekcije, da se sigurno udeležijo sestanka v nedeljo dne 4. t. m. ob pol 11. dopoldne v društvenem lokalu, Gajeva ulica 2-I. Istotčasno se pozivajo ljubitelji drammatike, da se zglasijo istotam.

u. Podoficirsko podporno društvo za Slovenijo v Ljubljani bo priredil v nedeljo 4. t. m. zabavni večer v restavracijskih prostorih hotela »Miklič« v svrhu proslave narodnega ujedinjenja. Pričetek ob 20. uri. Dovoljno zabave ter plesa. Vstopnine ni, temveč samo dobrovoljni prispevki. Ujuno vabi odbor. 1875

u. Miklavžev večer pomočniškega zbora Gremja trgovcev v Ljubljani se bo vršil v ponedeljek 5. t. m. ob 8. uri zvečer v dvorani gostilne »Pri Mraku« na Rinski cesti. Na večeru sodelujejo pevski zbor »Merkur«, Daria se bodo sprejemala od polne v naprej v gostilni. Vabimo vse člane in prijatelje, da se udeležijo tega našega večera polnoštevilo. 1805

Velika inventurna prodaja

manufakture

znižane cene in še 20 odstotkov popusta

JOS. SNOJ, LJUBLJANA,

PRESERNOVA 3.

Volneni ostanki polovične cene.

u. Miklavžev večer ŽSK Hermesa bo v ponedeljek ob 20. v restavraciji Bellevue. Vabljivi so prijatelji in člani kluba. Na sporedu je tudi ples. Daria se lahko oddajo na predvečer v garderobi. Na željo pride Miklavž tudi na dom in sprejemata prijave g. Lukežič in Stane Jesih.

u. Plesne vaje se vrše ob sobotah zvečer v salonu »Amerika« na Ofincal.

Pri Mraku na Rinski cesti

se toči pristna štajerska portugalka in fina dolenska žrnica.

u. Plesne vaje se vrše nadalje vsako nedeljo od 3. do 7. v hotelu Bellevue. 1807

u. Drobna policijska kronika. Od četrtka na petek so bili prijavljeni naslednji dogodki: 2 tatvini, 1 prestopok prekoračenja policijske ure, 3 prestopki kaljenja nočnega mira, 1 telesna poškodba, 2 prestopka obrtnega reda, 1 prestopok nadlegovanja pasantov na cesti ter 6 prestopkov cestnega policijskega reda. Aretaciji je bilo izvršenih 8 in sicer: 2 zaradi vlačugarstva in 6 zaradi beračenja.

u. SK. Svoboda, Ljubljana. Plesna vaba bo izjemoma v torek 6. t. m. čajanka v Miklavžem pa v soboto 10. t. m. v Unionu. 1808

Iz Maribora

u. Voljni sestanek za V. okraj bo danes v soboto 3. t. m. ob 20. v Mariborskem dvoru. Poročali bodo dr. Ljudevit Pivko in kandidati. — Gospodarsko in politično društvo za V. okraj.

u. Sprememba socialistične listo. Na priitožbo klerikalcev je sresko poglavarstvo vrnilo socialistično kandidatno listo za občinske volitve v popravek, češ da kandidata novinarja Rudolf Golouh in Friderik Golob nista bivala v zadnjem času neprestano dve leti v Mariboru: Socialisti so sedaj postavili namesto g. Golouha narodnega poslanca g. Peteljana in na mesto g. Goloba pivovarniškega delavca g. Karla Jekla. Tudi obrtniško listo le oblastvo zaradi podobne poprave vrnilo.

u. Odbor volnih oškodovancev v Mariboru vabi vse volne oškodovance (prečane) na občni sestanek, ki bo 4. decembra ob 10. dopoldne v dvorani Narodnega doma v Mariboru z naslednjim dnevnim redom: Odborovo poročilo o dosedanjem delovanju; sestava in odobritev spomenice vlad, narodnim poslancom itd.; določitev eventualno potrebne deputacije; vprašanja in polasnja. Ker je sestanek velike važnosti, naj se za vsak volni oškodovanec udeležijo!

u. Žikovci v Mariboru. Kvartet ŽIKA, ki si je razmeroma v kratkem času pridobil svetovno slavo, se je za letošnje sezono vrnil iz turneje po Južni Ameriki, kjer je s kolosalnim uspehom absolviral preko 100 koncertov. V tej sezoni le poleg Ljubljane in drugih manjših mest vzbudil s svojo bravo-

Polit obraza kot baržun

Lep obraz ne sme biti skazen z razpoklinami, gubami ali mo zolji. Pravilno parminutno dnevno negovanje z Nivea-cremo daje kar najbolj nežno polit. Razpokline in slično zginejo. Pazite na tme

Nivea-crema.

rozno igro izredno pozornost v Zagrebu, kjer je dal koncert 25. novembra. Da je nihova velika umetnost od zadnjega nastopa v Mariboru še mnogo napredovala, pričajo silajne kritike, katerih so deležni Zikovci povsod, kjer nastopijo. Da pričakuje Maribor svoje stare, sedaj z veliko slavo ovenčane gnanice z izrednim zanimanjem, menda ni treba posebej poudariti. Njihov mariborski koncert je določen na ponedeljek 5. decembra in sicer tokrat v veliki dvorani »Uniona«, kjer bo umetnost Zikovcev prišla do polne veljave. Koncert bo v abonmaju. Preostale vstopnice se dode v predprodaji na običajnih mestih.

u. Adjutant NJ. Vel. kralja polkovnik Drazomir P. Sarih se pri svojem odhodu iz Maribora zahvaljuje vsem svojim znancem na iskrenem priateljstvu, ki ga bo ohranil v trajnem spominu. Odpotuje 4. t. m. ob 14.37.

u. Zaprte ceste za prevozni promet. Mestni magistrat mariborski je sklenil, da se prepove prevozni promet za vsa vozila v Jenkovi ulici med Vetrinjsko in Osnposko ulico in na cesti »Ob larku« med Vetrinjsko in Kopališko ulico. Tozadevne svarilne tabele so postavljene na razvidnih mestih.

Da ne bo sitnosti

na pohodih na lov, na planine, na smuk itd., je treba specialnih čevljev, ki jih mojstersko izdelava J. BRAJER, Breg 1.

Snežne čevlje, galoše temeljito popravljajo čevljarna MAHER in drug. na Mirju 2, po konkurenčnih cenah.

Iz Celja

u. Praznik ujedinjenja v Celju. Ob 9. se je vršila v farni cerkvi sv. Danijela kratka zahvalna daritev, ki jo je opravil g. opat Ogradi. Ob 10. je izvršil bogoslužje v pravoslavni kapelici pravoslavni svečenik g. Čudič ob 11. je bilo opravilo v evangelijski cerkvi. Vseh zahvalnih daritev se je udeležilo voljstvo ter zastopniki celjskih uradov in oblasti ter lepo število civilnega prebivalstva. Hkrati so se vršile po šolah interne šolske prireditve. Obratovanje po trgovinah in obrtnih lokalih je ves dan počivalo. Posebno svečano je proslavilo narodni praznik v društveni telovadnici sokolsko društvo v Celju. Društveni starosta pr. dr. Milko Hrašovec je orisal navzočim bodren dneva ter pozval zlasti sokolsko mladino, naj se pripravila na velike naloge, ki lo čakajo še v naši domovini. Sokolskemu naraščaju je bila podarjena krasna brošura »Pot v sokolsko življenje« in reklamni letaki, ki jih je mladina razdelila po mestu in okolici. Nato je lepo število članstva priseglo. Po razdelitvi diplom o letošnjih tekmah v Ljubljani je starosta zaključil vsestransko uspešno prireditev.

u. Sestanek delničarjev Obrtne banke SHS. Jutri, 4. t. m. ob 10. uri se bo vršil v Narodnem domu sestanek celjskih in okoliških delničarjev Obrtne banke SHS.

u. Širši sestanek celjskih obrtnikov. Slovensko obrtno društvo v Celju sklicuje v četrtek, 8. t. m. ob 20. uri v restavraciji Narodnega doma širši sestanek, na katerem bodo obravnavali razna važna obrtniška vprašanja. Na dnevnem redu je vseobitniški izlet v Celje, 25letnica obrtniškega društva in valenjska razstava.

u. Smrtna kosa. Na Bobnem pri Celju je umrl v visoki starosti 82. let posestnik Janez Kovač. N. v m. p.

u. Ljudsko vsenčrtnišče v Celju. Pretekli ponedeljek je predaval v Celju o ljudskovi. sokolskem gibanju g. inž. Janko Kukovec, predsednik Ljudskega vsenčrtnišča v Mariboru. Po predavanju se je vršilo podpisovanje protestne resolucije proti okrnitvi ljubljanske univerze. Podpisalo je resolucijo 14 celjskih kulturnih društev in sorodnih narodnih organizacij.

u. Miklavževanje v Celju. Sokolsko društvo proslavi Miklavža v ponedeljek, dne 5. t. m., v gornjih prostorih Narodnega doma. Ob 16. uri proslava za mladino, ob 20. pa za odrasle. Izobraževalno društvo »Bratstvo« priredi Miklavžev večer jutri, 4. t. m. v hotelu »Balkan«. Začetek ob 19. uri. Na doški okoliški osnovni šoli se bo vršila proslava Miklavževega večera jutri, 4. t. m., ob 15. s primerno šolsko prireditvijo.

u. Sokolsko društvo priredi jutri, 4. t. m. ob 15.30 v mestnem kinu predavanje zobozdravnika dr. Brenciča iz Ljubljane o negi zob. Vstop je brezplačen.

u. Regulacija Hudinje. Dela pri regulaciji Hudinje izvršuje zaenkrat vladstvo. Na nekaterih mestih bo dobila Hudinja popolnoma novo strugo.

u. Knjižnovodski tečaj, katerega priredi kulturni pododsek delavske zbornice v Celju, ima prvi sestanek v ponedeljek 5. t. m. v prostorih trgovske šole v Celju. Druga soba, prilikno, levo, na katerem se bodo določile učne ure ter se bo dogovorilo vse potrebno glede obdržavanja tega tečaja. Kakor že omenjeno je tečaj brezplačen ter je namenjen v prvi vrsti onim udeležencem, ki si hočejo na ta način pridobiti temeljne pisme o knjižnovodstvu, ne da bi morali iz tega tečaja izšli kakšni usposobljeni uradniki.

Ne mučite svojih otrok z ribjim oljem, ker je vsa deca oduševljena za Jemati, preprosto ribje olje, ki ima lažno in prijetno okus. Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah.

Iz Kranja

— *«Sveta gora»* v Kranju. Kino v Narodnem domu predvaja danes in v nedeljo prekrasen film *«Sveta gora»*.

— *Proslava Sokola*. Na predvečer državnega praznika je priredil Sokol tolovaško akademijo. Največ odobravanja so želi člani s težkimi skupinskimi vajami na krogi in četvorice sicer s prodvajanjem ritmičnih valčkov. Sicer odlično prednašane vaje članke s palicami niso vzbudile občinstva. Posebno večera so bile vaje dijakov z gorečimi kiti. Polovico programa je izpolnil študentski orkester pod vodstvom gospoda Zavržnika. Na praznik se je ob 11. uri vršila v tolovašnici ob navzočnosti lepega števila občinstva zaprisežna članstva. Lep in primeren nagovor je imel društveni starosta br. Janko Savojec.

Iz Litije

— *Podružnica SPD* je sklenila prirediti na Sv. Planini nad Zagorjem smučarski tečaj. Oni smučarji, ki žele obiskovati tečaj, naj se javijo društvenemu tajniku učitelju g. Josipu Zupančiču.

— *Proslava državnega praznika* je kar najlepše uspela. Vršili sta se dve akademiji: osnovne šole in Sokola. Zelo animirano je potekala akademija v Sokolskem domu. Govorila sta starosta dr. Krvcl in orožnikski podporočnik g. Brane Popovič.

— *Odlikovanje*. V četrtek je bil odlikovan z zlato medaljo za državljanske zasluge g. Simon Berlić Radi njegove bolezni se je vršila intimna slovesnost na Berličevem domu. G. Berliču k odlikovanju čestitam.

Iz Zagorja

— *Nov mltn*. V Sklendrovu si prične graditi nov mltn g. Anton Dermovšek, gostilničar in trgovec.

— *V vlakcu okraden*. Na vozniki Ljubljana-Zagorje je ukradel neki možak iz Poljske učencu tehnične obrtne šole S. iz Toplice pri Zagorju njegovo ročno torbo z učnimi predmeti. Torbino so še pravočasno opazili, odvzeli možaku torbo in ga naznani orožnikom.

Iz Kočevja

— *Proslava državnega praznika*. Najlepše je proslavila državni praznik 1. decembra državna realna gimnazija. Prostor na dvorani hotela «Trst» je bila nabito polna. Proslave so se udeležili zastopniki raznih oblasti, od teh za mestno občino župan dr. Savojec, za okrajno glavarstvo g. Logar in za duhovščino g. Erker. Spored je bil zelo pester. Hvalevredno je bilo predavanje gimnazijskega ravnatelja g. Burgarja, ki je obrazložil delo gimnazijskega zavoda za ujediničenje in prešel na zgodovino gimnazije, pri kateri je glede na statistiko učencev ugotovil, da ustreza vsem pogojem za obstoj. Lepo je bila podana Schubertova serenada, ki jo je mojstrsko izvajal orkester pod vodstvom učitelja g. Wilfzterja. Ugal je tudi moški zbor pod vodstvom prof. Ivana Sivca. O poteku svetovne vojne glede na Jugoslavijo je predaval osemletoletni svetovni vojni bar. Ko je šel zapol mešani zbor po eno Saternevo in po eno Vodopivčovo pesem, je bila proslava ujediničenja zaključena.

— *Dekle skočilo v vodnjak*. V vasi Onk pri Kočevju je pretekli dne nenadoma izginila 22letna Marija Koničova. Dekle je bilo zadnje dni zelo otožno. Domači so preiskali vse kote, da bi jo našli. Pogledali so tudi v vodnjak in z grozo opazili, da se nahaja v njem njeno truplo. Marija Koničova je bila živahna narava. Domnevajo, da je izvršila samomor v stanju duševne zmedenosti.

— *Požar*. V ponedeljek je nastal požar v pol ure oddaljenem kraju Breg v skednju posestnika Eisenzopfa. Skedenj, napolnjen s senom, je pogorel do tal. Požar, ki je nastal skoro na sredi vasi, so s težavo lokalizirali ognjevarci iz Sreče cerkve.

— *Smrtina kosa*. Umrli je gostilničar in mešar g. Viktor Schleimer. Pokopnik je bil poštenjak, ki je kot tak povsod užival veliko spoštovanje. Blag mu spomin!

Šah

Post festum

Bell: T17 Kb5, f4, h4.
Cml: Kb6, Th1.
Bell je Aliehin, črni Capablanca. Gornja pozicija je bila dosežena v 34. partiji po 81. potezi. Mi navadni smrtniki in tako rekoč začetniški šahisti bi se v taki poziciji udali. Capablanca pa je igrar prekalil in odločil nadaljevanje na drugi dan.

Istobasno je v «NewYork-Timesu» izšel članek, v katerem je Capablanca opravičeval svoje poraze napram Aliehinu in očital letemu unfairness v igri. Češ, da brutalno (1) izrablja nasprotnikove slabosti (!!). Zvečer je Capablanca izjavil, da bo drugi dan igrar opustil.

Zakaj je čakal? Teator?
Ali pa je nemara (o božanstva navzost!) pričakoval, da mu bo Aliehin ponudil temis! Hinc illae lacrimae?

Žrebanje državne razredne loterije

Beograd, 2. decembra.

Danes so bili izžrebani naslednji večji dobrički:
30.000 Din dobi srečka 105.967.
20.000 Din dobi srečka 95.143.
Po 10.000 Din dobijo srečke 88.426 in 107.088.

Po 4000 Din dobijo srečke: 20.446, 57.030, 64.125, 74.507, 95.869 in 117.612.

Po 2000 Din dobijo srečke: 483, 2745, 4698, 11.590, 11.992, 12.036, 12.079, 12.369, 12.728, 12.742, 12.996, 13.853, 23.368, 24.350, 25.159, 25.161, 25.836, 28.805, 30.069, 30.931, 31.077, 32.502, 33.153, 33.627, 34.814, 35.256, 37.493, 41.014, 42.271, 42.918, 43.422, 45.588, 46.385, 49.405, 50.955, 51.682, 52.926, 53.268, 53.827, 55.560, 56.393, 57.393, 59.877, 60.659, 61.732, 62.310, 69.142, 69.528, 72.006, 73.718, 74.845, 77.021, 77.442, 82.121, 83.599, 83.976, 85.392, 87.144, 87.325, 87.467, 91.822, 92.942, 93.553, 95.584, 95.833, 102.732, 107.102, 109.051, 109.630, 111.049, 111.433, 115.037, 127.272, 121.571, 122.526 in 122.863.

Sport

Ponesrečena revanžna tekma Maribor : Rapid

Revanžna tekma med Mariborom in Rapidom je končala zelo neugodno. Mariborški Rapid je zakrivil velik pregrešek, ki zasluži strogo obsodbo.

Tekma je pričela ob napovedanem času in nudila docela normalen potek, ki pa je takoj dokazal, da se Rapid nima nadejati uspeha, kajti Maribor je bil v očitni prednosti in se sigurno približeval Rapidovim vratom, ki jih je pa z izredno srečo branil vratar Ščunig. Sredi prvega polčasa pa je radi pogreške stranskih kričev in radi napake vratarja, uspešno Rapidu, da je poslal žogo v prazen gol in dosegel vodstvo. Nato je Maribor zopet prešel v ostre napade in z lahkoto preigral Rapidovo obrambo, ki je z velikim trudom in čestokrat ostro razbijala napade Maribora. Pri ponovnem prodoru, pri katerem sta bila zaporedoma zagrešena dva od sodnika neopazna «hands», je Hreščak preigral prve vrste obrambe, v naslednjem pa sta ga branila vzela v škarje, kljub temu pa je v padanju poslal žogo v mrežo, toda sodnik je pred tem odživil enajstmetrovko. Rapid je protestiral proti odločitvi sodnika, kapetan Kurzman pa je celo žalil sodnika, nakar je bil izključen. Mesto da bi se pokoril sodniku, je pozval moštvo, da zapusti igrišče, nakar je bila tekma prekinjena v 32 minuti.

Maribor rez. : Rapid rez. 2 : 1 (1 : 0)
V nedeljski predtekmi je rezervni Maribor, ki je bila dvakrat poražena od Rapidov, uspešno da se revanžira. Oba gola za Maribor je dosegel Bertonec iz starejši, dočim rezultira Rapidov gol iz neupravičene enajstmetrovke. Sodil je g. Mohorko.

Ostale nogometne tekme

Concordija : Hajduk 3 : 3 (1 : 2), vojaški reprezentanci : Zagreb : Ljubljana 2 : 1 (1 : 0). Jugoslavija : Jedinstvo 2 : 2 (1 : 0).

V Zagrebu sta se na državni praznik vršili dve prav zanimivi tekmi. Državni prvak je igral s Concordijo, v predtekmi pa sta prvič javno nastopili vojaški reprezentanci Zagreba in Ljubljane.

Concordija : Hajduk 3 : 3 (1 : 2)
Tekma je bila prav zanimiva. Pričakovala se je zmaga državnega prvaka, vendar pa je ambiciozni in poštovni Hajduk Concordijo uspešno, da je tekma končala s 3 : 3 neodločeno. Tekma je bila zelo fair in je zelo olajšala delo sodnika Fabrisa. Hajduk je v prvi polovici predvedel mnogo lepšo igro kot v drugi polovici, v kateri je bil prisiljen skoraj ves čas v obrambo. Concordija pa je v drugi polovici igrala tako lepo in zmislno, da bi zaslužila boljši rezultat. Scortali so za Hajduka Poduje, Lemešič in Benčić, za Concordijo Pavelič, Stiplošek (enajstmetrovka) in Hockman.

Zagreb : Ljubljana 2 : 1 (1 : 0)
Vojaški reprezentanci ljubljanske in zagrebške garnizije sta na praznik odigrali svojo prvo tekmo. Tekma je bila dosti zanimiva. Moštvi sta nastopili v sledečih postavah: Ljubljana: Miklavčič (ilirija), Novak (Hermes), Rogarč (Jadran), Košel (Slovan), Dobroter (ilirija), Vidic (Primorje), Kos (Hermes), Cirovič (Slovan), Zalokar (Hermes), Uršič (Primorje), Pevalak (ilirija).

Zagreb: Čerše (Rapid, Maribor), Kumanudi (Jugoslavija), Gmajnič (Gradjan Zagreb), Arli (Gradjanski, Zagreb) Fundelčič (Hajduk, Osijek), Globočnik (Derby, Zagreb), Matjažič (Uskok Zagreb), Kristl (Zrinski, Zagreb), Gerovac (Gradjanski, Karlovac), Frjan (Slaven, Zagreb), Graf (Derby, Zagreb).

Zmagal je Zagreb z 2 : 1. Prvi gol je za bil Zagreb, drugi v drugem polčasu Ljubljana, Zagreb je tri minute pred koncem igre zvišal z enajstmetrovko in s tem postavil končni rezultat 2 : 1. Sodnik je sodil objektivno, izveden enajstmetrovke, ki bi jo moral diktirati proti Zagrebu.

Zagrebške kritike pravijo, da je bila ljubljanska reprezentanca boljše od zagrebške. Ljubljanci so pokazali mnogo tehničnih sposobnosti. Zlasti so se odlikovali vratar Miklavčič, krila Košel in Vidic in levo krilo Pevalak.

Jugoslavija : Jedinstvo 2 : 2 (1 : 0)
Jugoslavija je predvedla precej slabo igro, radi česar ni mogla izbiti proti Jedinstvu, ki je igral zelo poštovno, drugega kot neodločen rezultat.

Primorje v Mariboru. V nedeljo 4. t.m. gostuje v Mariboru kompletna prva garnitura Primorja, ki razpolaga trenutno s prvotnimi igralci. Z ozirom na njih kvantiteto in na solidnost mariborskega teama, vada za prireditev, ki se bo vršila samo v slučaju lepšega vremena, veliko zanimanje in ker je razen tega tudi poslednja tekma v jesenski sezoni. Gostje bodo gotovo predvedli vzorno igro, v kateri je Maribor v jesenski sezoni močno napredoval in tvori ljubljanskim klubom skoraj enakovrednega nasprotnika, kar predvsem dviga zanimanje za nedeljski nastop, katerega vodstvo bo zaupano g. Planinšku.

Službene objave LNP (iz seje poslovne odbora dne 30. nov. 1927). Z nedeljo 4. t.m. se določita na prostoru ASK Primorja dve rezervni prvenstveni tekmi in sicer ob 13 uri Primorje rez. : Hermes rez. ob 14.30 Jadran rez. : Slavija rez. Moštva se opozirajo na točnost. Blaginjsko službo bo vršil g. Dolinar in ASK Primorje, rediteljsko g. Klementič s po 3. reditelji vsakega kluba. Nastop službe ob 12.45.

Odobrijo se prijateljske tekme Maribor : Rapid dne 1. t.m. v Mariboru, Maribor : Primorje dne 4. t.m. v Mariboru, ilirija : Ljubljanski vojaški team dne 4. t.m. v Ljubljani.

Vsem članom ASK Primorja. Nocoj ob 19. uri se vrši v dvorani Kmetijske družbe na Turjaškem trgu redni letni občni zbor. Pozivajo se vsi člani, da se s sigurno udeležijo in s tem dokažejo svojo discipliniranost. Dolžnost vsakega člana je da pride sam in da agitira med svojimi tovariši za udeležbo in jih privede na občni zbor. — Tainik.

ASK Primorje (nogom. sekcija). Danes trening vseh nogometašev razven tistih, ki potujejo v Maribor. Zbirališče pri Kačiču ob 15. uri. Pridelo naj vsi in točno, seboj naj prinesejo svo oromo. — Trener.

ASK Primorje Pozivam vse člane redne in podnorne, da se zanesljivo udeležijo današnjega občnega zbora. — Načelnik.

Miklavž 5. decembra na Taboru.

Sprejemanje daril se vrši na Taboru poleg društvene pisarne v nedeljo popoldne od 3. do 6. ure ter v ponedeljek od 9. ure zjutraj nepretrgoma do 8. ure zvečer. Kdor prinese darilo za popoldan, mora kupiti obenem tudi sedež, ker bodo istil numerirani da se bo moglo izvršiti obdarovanje v kar najlepšem redu hitro in točno. — Sedeži 6 Din, stolišča 3 Din. — Začetek popoldne točno ob pol 4. - Zvečer ob 8.

Gospodarstvo

Vprašanje komercijalizacije drž. železnice

V ponedeljek se bodo sestali v Beogradu delegati gospodarskih organizacij h konferenci o komercijalizaciji državnih železnice. Delegat Zbornice TOI za to anketo gosp. zborniški tajnik Ivan Mohorič nam je dal glede načrta uredbe, o kateri smo poročali pretekli teden, naslednjo izjavo:

Načrt uredbe o komercijalizaciji državnih železnice je izdelan na podlagi pooblastila v čl. 225. fin. zakona za 1927/28. To pooblastilo je dobil železniški minister na podlagi argumentov, ki jih je navedel v svojem ekspoziciji finančnemu odboru, v katerem na več mestih poudarja važnost in potrebo preureditve sedanje birokratične načina upravljanja državnih železnice po trgovskih načelih.

Gospodarski krogi poudarjajo to potrebo neprestano že od leta 1924 in sedaj izgleda, da se ta zahteva vendarle nekoliko približuje uresničenju.

Vprašanje je jako dalekosežno, saj predstavlja proračun prometnega ministra skoro eno tretjino celokupnega državnega proračuna. Naloga, katere je stavljena anketi, ki se bo sestala 5. t.m. v Beogradu, ni lahka. Tudi je delo te ankete do skrajnosti oteženo, ker nimamo razen par števil iz omenjenega ekspozicije prometnega ministra nikakih podatkov, na podlagi katerih bi si lahko ustvarili vsaj približno sliko o stanju prometnih naprav v tehničnem, administrativnem in finančnem oziru in ki bi služili kot podlaga za razpravljanje o tem vprašanju. Železniška uprava do danes še ni izdala nikake prometne statistike. Sumarne števila, ki se navajajo glede železniškega prometa, so pa povsem nesigurne in nezadostne za presojo tega važnega problema.

Načrt uredbe, katerega glavne določbe so bile objavljene v časopisu, pomeni napram svojetanemu načrtu, ki je bil izdelan poleti v ministertvu, velik napredek, vendar pa tudi ta načrt še ni v zakonodajno-tehničnem oziru, niti s stališča interesov gospodarskih krogov, popolnoma zadovoljiv. Razprava o načrtu bo tudi zelo otežena, ker ministertvo ni dodelo glede najvažnejših problemov našega železniškega gospodarstva nikakega motivnega poročila in je zato popolnoma nejasno, kako bo odnosa, predvsem napram uredbi o reorganizaciji ministertva za promet in prometne službe, ki je izšla letošnjo spomlad in ki ločno določa kompetenco vseh prometnih oblasti in organov. Tudi izpremembe, ki jih predvideva državni buđet za l. 1928/29, glede resora prometa, nam niso poznane. Ne vemo, na kakšni podlagi je bil sestavljen državni proračun, ki predvideva za prometno ministertvo skupaj 70 milijonov Din stroškov; za obrat železnice po 2352 Din rednih in 160 milijonov Din izrednih stroškov, skupaj torej 2512 milijonov Din izdatkov in 2582,6 milijonov Din dohodkov.

Uredba o komercijalizaciji prihaja v dobi, ki še vedno niso urejeni odušaji z lokalnimi železnicami in ko še vedno ni zakonito regulirano vprašanje buđetiranja anuitet za odkup žužnih in orijentalnih železnice ter izvršena konsolidacija raznih višjih dolgov železniške uprave. V dosedanjih železniških finančnih ločimo tehnično predvsem tri etape. Perioda najširše decentralizacije (do polovice l. 1923.) je bila doba največjih perturbacij zaradi nestalnosti valute in stalnega naraščanja cen materiala, dočim je bila železnica vezana na dvajsetstinske razlike. Posledica tega je bila koncentracija, ki je trajala do 1. aprila 1926 in kot tretja etapa pa perioda centralizacije, ki je bila kronana sedaj ob splošnem desinteresu in nepaznji z uredbo o reorganizaciji ministertva za promet. Vse te tehnične reforme, ki so se izvršile v upravi državnih železnice, pa dosedaj niso prinesle pričakovanih rezultatov in zato se išče v komercijalizaciji zadnje sredstvo za sanacijo naših prometnih razmer. Vask objektivno opazovalec mora priznati, da se je v preteklih dveh letih na železnicah mnogo delalo, toda vsi napori niso zadostovali, da se vzdržijo naše vrste zasilen promet. Temu je vzrok dejstvo, da smo po svetovni vojni dobili naše železniško omrežje in vojni park v takem stanju, da ga z normalnimi sredstvi ne moremo sanirati. Vse reparacijske dobave in stotilijonski izredni krediti iz rednih državnih proračunov niso zadostovali, da popravimo in izbrisemo vse sledove svetovne vojne in tudi dosedaj najeta posojila so bila nezadostna. Vzdrževanje železniškega prog se ni moglo posveščati vedno potrebna pažnja, ker je bila imperativna zahteva, da se iz gospodarskih, političnih in nacionalnih ozirav gradijo nekatere nove zveze.

Ko je leta 1925, pričela v celni državi gospodarska depresija in so začeli nazadovati tudi dohodki železnice, je nastala splošna

zahteva, da se uveljavi tudi v resoru državnih železnice večja štednja. Prišlo se je z redukcijami materialnih in osebnih kreditov, redukcija osebja in njih prejemkov, kar je imelo zelo težke posledice za osebo in za sam obrat železnice. Danes je večina železniškega osebja vsled izredno slabega gmojnega stanja moralno depimirana ter na napredku železnice desinteresirana.

V naši javnosti se problem komercijalizacije železnice presoja s prevelikim optimizmom. Bilanca, ki jo bo dobil nov upravni odbor, bo zelo neugodna, da ne rečem porazna. Dočim je prejšnja uredba predvidevala kot dotalcijo komercijaliziranega podjetja državnih železnice obratni kapital od 200 milijonov Din, pušča sedanja uredba ta upravni odbor brez pare, pač pa prenaša na njega vse dolgeve in obveznosti sedanje uprave, ki tudi ob prehodu gotovo ne bodo majhne. Prednosti komercijalizacije železnice ne more nikdo tajiti. One obstojajo predvsem v tem, da se bodo nabave in obračunska služba vršile lahko bolj enostavno, bolj racionalno in ekspeditivno. Vendar je naloga reorganizirati aparat, ki je leta in leta navajen na sedanji birokratski formalizem ter ga prepeljati s trgovskim pojmovanjem, to težka in ni izvedljiva preko noči in brez znatnih personalnih sprememb. Predvsem bo to stvar težavna v generalni direkciji, kjer smo imeli tudi dosedaj glavno oviro hitrega poslovanja.

To misijo naj bi izvršil upravni odbor, toda sestava, ki jo predvideva sedanji načrt uredbe za ta volilni odbor in njegovo poslovanje ni v stanju vzbuditi veliko zaupanja. Zdi se, da ta upravni odbor, če bi tudi ostal v permanentni in priletnil k soledovanju širše kroge, dolgo dobo ne bo kos svoji nalogi in vsaj prve dve leti ne bo mogel pokazati bogve kakih uspehov. Volilno telo, ki naj prezentira ministru kandidata za upravni odbor, že ni najsrečnejše sestavljeno. Vseh dvajset zborov v državi, ki reprezentirajo našo celokupno trgovino, obrt in industrijo, ima pravico, prezentirati od 21 samo tri kandidate, od katerih mora biti eden železniški strokovnjak, drugi finančni strokovnjak, tretji pa oseba, ki samostojno vodi večja gospodarska podjetja. V tem oziru je treba brez dvoma dati gospodarskim krogom večji vpliv, ako hočemo železniško upravo vsaj nekoliko približati z interesi glavnih panog našega gospodarstva in spravi v sklad s komercijalnimi načeli obratovanja. Samostojnost upravnega odbora v načrtu uredbe ni zadostno varovana. Celokupna vlada, kakor tudi ministar snobračaja imajo vsak moment možnost posegati v poele tudi brez povoda in ovirati delo, kar more gotovo samo kvarno vplivati. Nadzorne pravice ministertva je treba omejiti na minimum, ker je itak cela uprava kazensko in materialno odgovorna za svoje delo.

Da se varuje kontinuiteta v poslih, da se popolnoma razjasni odnos uredbe o komercijalizaciji napram uredbi o reorganizaciji prometne službe, da se razmejijo kompetenca in zajamči nameščencem pravica po zakonu o železniškem osebju ter udeležijo gmojni položaji, bo treba načrt podvreči obširni in stvarni strokovni kritiki.

Mi pozdravljamo korak železniškega ministra, da izvede komercijalizacijo čim prej, po možnosti že z novim letom z odkritosrčnim veseljem in smo pripravljeni z vso vemo podpirati. Vsa kritika, ki bo v tem oziru potrebna, ima samo konstruktiven namen, da organiziramo na najvažnejšo panogo državnega gospodarstva in jo spravimo s časom na tehnično in komercijalno višino moderne dobe in potreb za napredek našega gospodarstva.

— *Trgovinska pogajanja z Avstrijo*. Po vesteh z Dunaja, pogajanja, ki se vršijo v Beogradu, še niso dovedla do nikakega rezultata. Jugoslavija na eni strani neče pristati na znatnejše koncesije glede avstrijskih agrarnih carin, na drugi strani pa vztraja na zvišanju nekaterih jugoslovenskih industrijskih carin (za zaščito železarske, kovinske, papirne in druge industrije). Avstrijska delegacija je v početku tedna ponovno zaradi informacij stopila v stike z interesi v Avstriji. Še vedno je treba računati, da bodo pogajanja prekinjena. Tudi pogajanja med Avstrijo in Madžarsko, ki se vodijo paralelno in v istem okviru, se nahajajo na mrtni točki.

— *Nova Lichtova centier evropske sladkorne produkcije* niti. Znani statistik Licht objavlja novo centier evropske sladkorne produkcije, po kateri bo Evropa v tekoči kampanji producirala 8.098.000 ton sladkorja (zadnja centiera 8.205.000 ton) napram 6.925.000 ton v lanskii kampanji.

— *Dobave*. Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do 6. t.m. ponudbe glede dobave 800 kg lanenega firneža, do 9. t.m. pa glede dobave 1000 m travnice. Predmetni pogoji so na vpogled v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Borze

2. decembra.

Na ljubljanski borzi je danes devizni promet neobičajno velik, deloma zato, ker je včeraj zaradi narodnega praznika odpadel borzni sešatek. Privatna ponudba je bila prilična. Narodna banka pa je intervenirala v devizah na Curih, Dunaj in London. Deviza na Berlin se je ponovno okrepila na 13.575, deviza na Trst pa je mednarodno nekoliko popustila. Med efekti so bile zaključene Strojne po 70.

Na zagrebškem efektivem tržišču je Vojna škoda pri čvrsti temeljni tendenci ostala nespremenjena. Pri slabem prometu je prompt na notirala 402.75 — 403.5, za december pa se je trgovala po 403.5 — 403. Investicijsko posojilo se je ponovno okrepilo ter je bilo zaključeno po 88. Med bančnimi vrednotami je bilo zanimanje za Jugobanko, ki se je trgovala po 94.5 — 95. Industrijski papirji so ostali dalje zanemarljivi. Trboveljska se je pod vtiom obnega zbora okrepila ter je brez dividende (30 Din) notirala 375 — 385.

Devize in valute.
Ljubljana. Berlin 13.56 — 13.59 (13.575), Curih 1094 — 1097 (1095.5), Dunaj 7.9975 do 8.0275 (8.0125), London 276.75 — 277.55 (277.15), Newyork 56.64 — 56.84 (56.74), Newyork kabel 0 — 56.83, Pariz 222 — 224 (223), Praga 168.05 — 168.85 (168.45), Trst 308.5 — 308.75 (—).

Beograd. Pariz 223.25 — 225.25, London 276.75 — 277.55, Newyork 56.64 — 56.84, Milan 307.75 — 309.75, Praga 168.05 — 168.85, Dunaj 7.99 — 8.02, Budimpešta 9.96 — 9.99, Berlin 13.56 — 13.59, Bruselj 7.925 — 7.955, Amsterdam 22.98 — 22.99, Bukarešta 85 do 85.5.

Zagreb. London 276.75 — 277.55, Newyork 56.64 — 56.84, Pariz 222 — 225, Milan 307.08 — 309.08, Curih 1094 — 1097, Amsterdam 22.97 — 23.03, Berlin 13.56 — 13.59, Dunaj 7.9975 — 8.0275, Praga 168.05 do 168.85.

Dunaj. Beograd 12.47125 — 12.51125, Berlin 169.2 — 169.7, London 34.57 — 34.67, Milan 38.49 — 38.59, Newyork 708.05 do 710.55, Curih 136.57 — 137.07, dinarji 12.37 do 12.43.

Curih. Beograd 9.13, Berlin 123.88, Newyork 518.475, London 25.30, Pariz 30.40, Milan 28.145, Praga 15.355, Budimpešta 90.78, Bukarešta 3.20, Dunaj 73.125.

Trst. Beograd 32.30 — 32.60, Dunaj 257 do 263, Pariz 72.35 — 72.65, London 89.81 do 90.01, Newyork 18.87 — 18.43, Curih 354.25 — 356.25, dinarji 32.20 — 32.70.

Elekti.
Ljubljana. Celjska 164 — 0, Ljubljanska kreditna 132 — 0, Kreditni zavod 160 — 0, Strojne 70 — 70 (70), Split 610 — 0, Kranjska industrijska 560 — 0, Veve 133 — 0, Ruša 275 — 290, Slavonska 56 — 0, Šofir 104 — 0.

Beograd. Vojna škoda 401.5 — 402, za december 404.5 — 405, Investicijsko 85.25 do 88, agrarne 52.5 — 0.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda promptna 402.75 — 403.5, za december 403 do 403.5, Investicijsko 85.75 — 86, agrarne 52.5 — 53; bančne: Eskompta 91 — 93, Hipo 57 — 58, Ljubljanska kreditna 132 do 135, Jugo 94.5 — 95, Prastrediona 870 do 890, Kreditna 90 — 92, Poljo 18 — 18.5; industrijske: Sečersna Osijek 580 — 582.5, Veve 132.5 — 133, Drava 555 — 585, Gutmann 300 — 305, Slavenska 100 — 110, Slavonska 13 — 14, Trbovelje 475 — 485 (brez dividende).

Blagovna tržišča

Ljubljanska blagovna borza (2. decembra). Les: Tendence mlačna. Zaključena sta bila 2 vagona, in sicer 1 vagon desk, smreka, jelka, ostrištorbi, paralelnih, 28 mm monte, kco vagon naklad, postaje po

Mladen Kostov (Pariz):

Moji vtisi iz Rusije

Na ruski meji pelje vlak skozi lesen lok. Na tej strani loka beremo na rdečem polju bel napis: «Pozdrav proletarjem na zapadu!» Na drugi strani, ki gleda proti Rusiji, stoji napisano: «Komunizem bo izbrisal vse meje!» Ta paradni duh internacionalizma opominja potnika, da stopa v državo komunizma, svobode in antimilitarizma.

Toda čim vlak pasira mejo, vstopajo rdeči častniki in vojniki. Potem bereš na vseh postajah, na ulicah, v gledališčih, v državnih pisarnah in celo v trgovinah rdeče plakate: «Rdeča vojska je čuvarica revolucije!» — «Rdeča vojska je steber proletarske diktature!» — «Rdeča vojska je ponos delavsko-kmečke države in upanje mednarodne revolucije!» In tako dalje.

Vse to je duh militarizma, nasilja in terorja.

Povsod čutiš navzočnost rdečega vojaka. Na vsaki poti, ki vodi k postaji, vidiš čepico z rdečo zvezdo, ključom in srpom. V mestu pa, začeni pri državnih zavodih Gepeu pa do ministrstva zunanjih zadev, te spominja visok bajonet, da je rdeči vojak res dober čuvár obstoječega režima.

Ob nedeljah vozijo po ulicah veliki kamijoni, natlačeni vojakov, ki pojo internacionalo in druge bojne pesmi. Njihovo petje in pokliki «Boj kapitalizmu!» plajšajo bedno prebivalstvo.

Nikjer na svetu ni toliko vojaških parad kakor v komunistični Rusiji. Anglija je pretrgala stike s sovjetsko vlado. Evo rdeče vojske, ki manifestira: na Oktoberskem polju stoji sto tisoč vojakov rdeče armade vseh vrst. Tu so pešci, topničarji, konjiki, celo ženski polki. Vsi defilirajo pred komisarjem in okroglim generalnim štabom in pred predstavniki raznih svetov. Istočasno svira vojaška muzika, mimo vozijo tanki, vojaški aeroplani pa mečejo proklamacije. Na Urickega trgu v Leningradu manifestirajo proti Angliji.

Vsak praznik je povod za novo manifestacijo. Celo protestna skupščina zaradi Sacca in Vanzettija je dala v začetku avgusta povod za parado krasnoarmijcev.

V avgustu in septembru so se vršili vojaški manevri in delne poskusne mobilizacije.

Od časa do časa obišče komisar Vorosiljev rdečo mornarico v Kronstadtu, zaukaže, naj gredo ladje na odprto morje, se udeležijo velikega banketa in se vrne v Moskvo, kjer izda velik proglas, ki se običajno konča s temi besedami: «Našel sem rdečo mornarico v popolni pripravljenosti za obrambo domovine in revolucije!»

Kakšen pomen ima to bojno vpitje? Boljševiški režim čuti, da je postal zopern velikemu delu ruskega naroda ter celo samim komunistom. Da sleherni nezadovoljstvo že vnaprej onemogoči, razvija režim vsak dan znova rdeče suknjo, ki mu je ime rdeča vojska. Kajti rdeča armada je v resnici edini steber režima. Armada šteje po uradnih poročilih 565 tisoč vojakov in častnikov. Njeno pravo število pa je nedvomno večje. Kakšen je duh, kakšna oprema in pripravljenost rdeče armade? Skušal sem na vse načine dobiti objektivno sliko. Posetil sem celo največjo moskovsko kasarno Džerdžinski, prisostvoval sem dva dni velikim moskovskim vojaškim vajam, razgovarjal sem se s častniki, vojniki in meščani.

Ko sem nekega dne šel mimo G. P. U. (javne varnosti), opazim, da stojita na obeh straneh vhoda vojaka s strojno puško za seboj. Približam se in glej! V veliko začudenje sem moral ugotoviti, da je eden izmed rdečih vojakov mlad bolgarski komunist, ki je prej živel kot emigrant v Jugoslaviji. Videl sem ga še večkrat, razgovarjal sem se z njim ter sem od njega marsikaj zvedel. Sicer je študent na politehniku, a predpisano je, da mora vsako leto za dva meseca k vojakom.

Da ostanejo na krmilu, so boljševiki vse državno življenje militarizirali. Dikaj so organizirani po vojaško, delavci istotako. To je «mlada garda». V trgovinah poveljuje posebni častniki, ki delujejo natančno po vojaških vzorih.

Propaganda med ženskami je ogromna. Rusija ima celo polke žensk. Ideal današnje Rusije je pretvoriti celo državo v vojašnico, kjer bi vladala sigurnost in disciplina. Da pa ostane avtoriteta armade ohranjena, je zabranjeno govoriti proti vojski. Vsak prestop se kaznuje zelo strogo: s smrtjo. Tako je dospela krvava diktatura boljševizma do paradoksa. Po eni strani troši ogromno denarja za vzdrževanje pretorijanske vojske režima — po drugi strani uporablja ta plačani instrument za obrambo proti ljudski nezadovoljnosti ter zahteva, da ljudstvo ima rado, da, celo da obožuje rdečo armado. To-like stopnje cinizma še ni dosegla nobena tiranija.

Istočasno pa je značaj rdeče vojske postavil vso organizacijo militarizma na nezdruvo, lažljivo bazo: rdeča vojska je pripravljena za meščansko vojno, za propagandne namene. Prva skušnjava, katero mora napraviti vsak častnik, je «komunistična abeceda» od Buharina. Prvo predavanje, ki ga sliši rdeči vojak, je: komunizem. Ni dvoma, da so častniki dobri komunisti, a njihova pripravljenost — kdo ve, ali je tudi ona dobra? Mnogo generalov še ni doseglo 30. leta. Vojak, ki se pokaže dobrega marksista, doseže brzo čin podporočnika in lahko napreduje do stotnika.

Rdeča vojska je relativno dobro plačana. Poleg 80 rubljev (blizu 2000 Din) prejme na mesec navaden prostak dnevno 250 gramov mesa in kilogram kruha. Vojaki pa so slabo oblečeni in nosijo tudi slabo obutev. Med oblekami častnikov in vojakov ni razlike. Častniki nosijo na ovratniku rdeče znake: podporočnik rdeč kvadrat poročnik dva kvadrata; major ima rdeč paralelogram, podpolkovnik dva paralelograma; generalni major rdeč romb, generalmajor dva romba. Kolikokrat sem videl generala z zakrpanimi čevlji ali z zmečkano čepico. A tudi v takšnih okoliščinah je vojak bolj oblečen od meščana.

Disciplina v vojašnici je brez primer. Kazni so zelo stroge. Izven kasarne pa ni razlike med častnikom in vojakom. V tramvaju sem večkrat opazil, da sedi prostak poleg generala in se mu ne umakne z mesta.

Najfatalnejša slabost rdeče armade pa je njena oboževanje. Ne le da nimajo pešpolni pušk istega sistema — celo v isti četi se najde orožje več vrst. Artiljerija je v istem stanju, o aviatiki pa je naravnost smešno govoriti. Nasploh pa: današnja ruska vojska se kljub temu, da je pripravljena na notranje boje, ne more primerjati z evropskimi armadami. To sem povedal na velikih vojaških vajah tudi generalu Sokolovu.

Al. Smith,

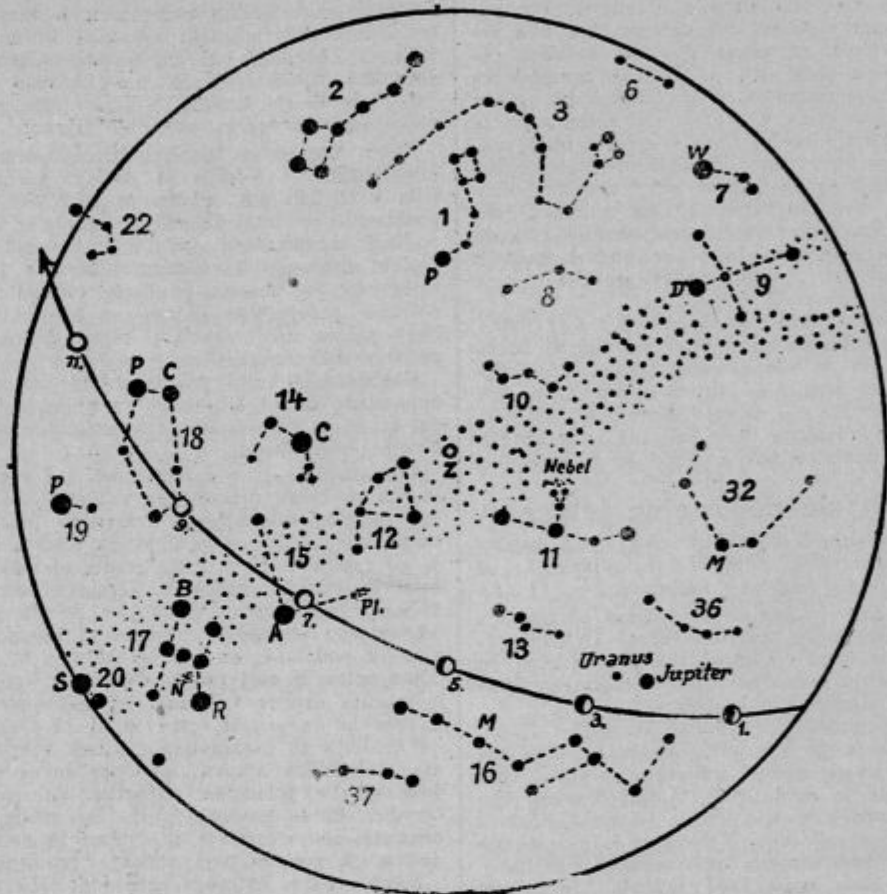
newyorški guverner in eden izmed najbolj priljubljenih vodij ameriških demokratov, je na splošno začudenje zahteval, da se njegovo ime briše z liste kandidatov za ameriške predsedniške volitve. Ko so ga vprašali po vzroku, je odgovoril, da noče biti predsednik Zedinjenih držav.

Odvrnil je na moje besede: «Razume se, da imate prav, a pozabiti ne smete, da imamo v rokah mnogo strašnejše orožje — propagando! Z njo bomo naše nasprotnike demoralizirali, ker so komunisti celega sveta naši zavezniki.» Pri teh besedah je položil roko tja za-

daj na konec hrbta, kjer izgubi ta del telesa svoje pošteno ime, in se je poprsal. Tudi jaz sem storil isto, rekši: «Oprostite, Rusija je polna nesnage... Rdeča armada je izjema. Zavoljo tega morda ne potrebuje ne topov, ne avijonov...»

Aldebaran, Pl = Plejade, 16 = Kit, M = Mira, 17 = Orion, B = Beteigengeze, R = Zaph, 18 = Dvojčki, P = Pollux, C = Castor, 19 = Mali pes, P = Prokyon, 20 = Veliki pes, S = Sirius, 22 = Lev, 23 = Pegaz, Planeta: Jupiter in Uran, Z = Zenit.

Nebo v decembru

Solnce se še vrača pod ekvator, vendar pa že vedno počasneje. V 22. decembra ob 21.18, ko doseže najnižjo lego pod ekvatorjem (23°27'), nastopi zopet obratno pot proti ekvatorju. 22. decembra, ko se prične zima, stopi solnce v znamenje Kozoroga. Tega dne se prične astronomična zima, kajti začetek prave zime je lahko prej ali pa tudi pozneje. V decembru se dan polagoma krajša. Začetkom decembra vzhaja solnce ob 7.27 in zahaja ob 15.59, tako da traja dan 8 ur 32 minut. Okrog 22. decembra vzhaja solnce ob 7.46 in zahaja ob 15.58. Najkrajši dan bo 29. decembra in sicer 8 ur 12 minut. Okrog 22. decembra bo solnce najdalj proti jugu od svoje vzhodne ali zapadne točke in sicer za okroglo 37°. Delni solni mrk 24. decembra je za naše kraje brez pomena, ker ga bodo videli samo v krajih okrog južnega tečaja.

Luna. Začetkom decembra je luna nizko pod nebesnim ekvatorjem, kateremu se začne približevati in ga prekorači 4. decembra. Nato se dviga nad ekvator in doseže najvišjo lego 10. decembra (okrog 25°00'). Nato se zopet vrača proti ekvatorju, ki ga prekorači 17. decembra in doseže najnižjo lego 24°59' pod ekvatorjem 24. decembra. Nato se zopet vrača proti ekvatorju in ga prekorači 31. decembra. Lunine faze: Prvi krajec je bil včeraj ob 3.15, ščip ali polna luna bo 8. decembra ob 18.32, zadnji krajec 16. decembra ob 1.04, mlaj 24. decembra ob 5.13 in prvi krajec 31. decembra ob 12.22. Dne 7. decembra ob 2. bo luna v prizemlju (navidezni premer njenega kolobarja 33'06"), 18. decembra ob 23. pa v odzemplju (premer kolobarja 29'30"). 8. decembra nastane popolni solni mrk, ki ga bomo videli tudi pri nas, če bo noč jasna.

Planeti: Merkur je po svoji največji jutranji elongaciji koncem novembra še vedno v ugodni legi za opazovanje. Vzhaja začetkom decembra okrog 6. zjutraj, pozneje pred 7. uro kakih 30' južno od točke na obzorju, kjer vzhaja. Blizu Merkura bosta tudi Mars in sredi decembra Saturn. 10. decembra ob 22. se približa Merkur svetli stalnici Beta v sozvezdju Oвна. Merkur bo samo 6' severno od stalnice. Ta stalnica je dvojna zvezda, ki jo vidimo tudi z manjšim daljnogledom. Zanimiv nebesni pojav bomo lahko opazovali proti jutru 11. decembra.

Venera žari na jutranjem nebu kot jutranjica. Vzhaja okrog 4. zjutraj, torej kake tri in pol ure pred solnim vzhodom. Ker se oddaljuje od zemlje, je njen dozdnevni premer vedno manjši. Začetkom decembra znaša 23", koncem decembra pa že samo 18". Z večjim daljnogledom, ki poveča 40 do 50 krat, lahko razločimo njene faze. Venero vidimo v obliki lune med ščipom in zadnjim krajcem. 20. decembra zgodaj zjutraj pokrije Venero luna. Luna se bo videla kot opek srp. Venero bo začela pokrivati luna, ko bo ista še pod obzorjem. Zato tega pojava ne bo mogoče opazovati. Pač pa se bo videlo, kako Venera zapuša luno, ker bo luna ob tem času že nad obzorjem.

Mars leze počasi iz solničnih žarkov na vzhodnem nebosklonu. Premika se v sozvezdju Teltnice in se zlasti začetkom decembra približa nekaterim jasnejšim stalnicam. Njegova lega pa za opazovanje ni ugodna.

Jupiter se še vedno dobro vidi na večernem nebu, ker je najsvetlejša zvezda. Vzhaja okrog 18. Mrki njegovih spremljevalcev bodo: konec mrka I. lunice 5. decembra ob 18.55, konec mrka II. lunice 10. decembra ob 18.50, začetek mrka III. lunice 11. decembra ob 19.57 in konec ob 22.38, konec mrka I. lunice 12. decembra ob 20.51, začetek mrka II. lunice ob 18.45 in konec ob 21.18, konec mrka I. lunice 19. decembra ob 22.46, isti pojav 21. decembra ob 17.15, začetek mrka II. lunice 24. decembra ob 21.23 in konec mrka I. lunice ob 19.11. IV. lunica je v decembru sploh zastrta, ker pada Jupitrova senca mimo njegove poti.

Saturn se zdaj ne vidi, ker je 3. decembra v konjunkciji s solncem in torej tako blizu solncu, da ga ne vidimo.

Uran se vidi na večernem nebu kot zvezda 6. velikosti, toda s prostim očesom ga težko vidimo.

Neptun se giblje še vedno v sozvezdju Leva blizu svetle stalnice Regula, kateri se zopet približuje.

Meteorji: V prvi polovici decembra stopi v akcijo roj meteorjev, ki se nazivajo po radijantu v sozvezdju Dvojčkov (latinsko gemini) Geminidi.

Legazvezdnega firmamenta začetkom decembra ob 20. sredi decembra ob 19 in koncem decembra ob 18. Na severovzhodu vzhajajo Dvojčki, na vzhodu Orion nad njim Kočijaž in Bik, v zenitu Perseus in Kassiopeja, na jugovzhodu tik nad obzorjem je Eridanus, na jugu Kit, nad njim Oven in Andromeda, na jugozapadu se stiska k obzorju Vodnar, nad njim Ribe in Pegaz, na zapadu tik nad obzorjem stoji Orel in Delfin, nad njima pa Labod. Na severozapadu blizu obzorja sta Lira in Herkules, na severnem obzorjem pa Zmaj in Velika Medvedica.

Pojasnilo. Poedine zvezde in sozvezdja na sliki zvezdnega firmamenta so zvezane med seboj s pikčastimi črtami in označena s številkami. Črke pomenijo okrajšavo lastnih imen svetlih zvezd. Lunina lega je označena za vsaka dva dneva. Datum stopi pod luno, puščice pa kažejo smer lune poti.

1 = Mala Medvedica, P = Polarna zvezda, 2 = Velika Medvedica, 3 = Zmaj, 6 = Herkules, 7 = Lira, W = Wega, 8 = Cepheus, 9 = Labud, D = Deneb, 10 = Kassiopeja, 11 = Andromeda, 12 = Perseus, 13 = Oven, 14 = Kočijaž, C = Capella, 15 = Bik, A

Chlapovskij
poljski poslanik v Parizu.

Dopisi

JEZICA. Sokol bo priredil v ponedeljek, 5. t. m., Miklavžev večer. Najprvo bo vprizorila sokolska deca izvirno igro »Miklavžev večer brez Miklavža«. Po igri prihod Miklavža s spremstvom in po kratkem nagovoru obdarovanje. Darila se sprejemajo v Sokolskem domu od 10 do 19 ure. Začetek večera točno ob 19.30. — Državni praznik 1. decembra je Sokol slovesno proslavil. Posebno so se odlikovali naraščalniki. Pevsko društvo »Zora« je zapelo z velikim uspehom štiri zbor.

D. M. V. POLJU. Sokolsko društvo bo priredilo v proslavo narodnega ujedinenja akademijo, ki bo v nedeljo, 4. t. m., ob pol 17. zvečer v Sokolskem domu. Po akademiji prosti zabava s plesom Vstopina 5 Din. K udeležbi vabi odbor.

STRAZIŠČE. Sokolsko društvo v Strazišču bo proslavilo deveto obletnico državnega ujedinenja 4. t. m. ob 16. s svečano akademijo. Na sporedu je šest telovadnih točk, govor, zaprisega novih članov, pevske in tamburške točke — Miklavž bo obiskal deca v ponedeljek, dne 5. t. m. ob 17. uri, odrasli pa se mu bodo poklonili na praznik, 8. t. m. ob pol 20. »Darilnih obiskov« pričakuje ta dan do 17. ure v posvetovalnici.

JESENICE. Shod somišljenikov SDS se bo vršil jutri, 4. t. m., ob 14 uri pri Mešarju. Ker je shod važen zaradi razgovora o bodočem programu naših odbornikov, je potrebno, da se shoda čim številneje udeležijo. — Kraljeva organizacija SDS.

DOL PRI HRASTNIKU. Otvoritev posojilnice dvorane se bo vršila jutri, 4. t. m., ob 15 uri. Nastopilo igralci prosvetnega odseka Sokola pod vodstvom brata Pečariča v trideljanski »Skladnosti rodbinskega življenja«. Odmore izpopolnijo domači moški zbor z izbranimi sporedom. Po igri zabava.

ŽALEC. Vsi prijatelji in prijateljice šaha iz Zaleca in okolice se vabijo na sestanek, ki se bo vršil v četrtek, 8. t. m., ob 15. v gostilni Hausenbichler.

CRNA PRI PREVALJAH. Naše sokolsko društvo je imelo telovadno akademijo v Zorlavi 26. oktobra. Bila je to prva telovadna prireditev, kjer je društvo nastopilo popolnoma samostojno brez pomoči sosednjih bratskih društev. Nastop je pokazal ogromen napredek društva v zadnjem času. Izvajali so proste vaje: moški naraščali s palicami (15) mlajša ženska deca s ploščami (12), moška deca s palicami (18) in starejša ženska deca s cvetnimi loki (10). Sledila je otroška telovadba (druž, bradla, konj in krogi), kjer je nastopilo 21 članov, 5 članic in 5 naraščalnikov. Kot zaključno točko je izvajala šestnajstletica članov »Naprejši«. Mnogoobrojni občinstvo je sledilo telovadbi z največjim zanimanjem in občudovalo lepo izvedbo vaj. Po telovadbi je razložil br. starosta pomen narodnega in sokolskega praznika. Omenil je tudi, da je stalež društva naslednji 96 članov, 23 članic, 17 naraščalnikov, 20 moške in ženske dece, skupno 178. Od teh je nastopilo na akademiji 21 telovadcev 5 telovadk 16 naraščalnikov 18 moških in 22 ženske dece, skupno 82. Brat starosta je pohvalil vneto telovadcev ter jih je pozival k nadaljini vztrajnosti. Sledila je svečana zabava 13 novih članov in članic. Po telovadbi se je razvil neprisiljena prosta zabava, pri kateri je sviral tamburški klub »Planinka« iz Mežice.

Prva lira

(«Söndagenis»)

Vsakemu nekaj

lahko prinese Miklavž. Pošljite ga tudi k Dragu SCHWABU, kjer bo gotovo izbral najlepše modne potrebščine za gospode.

Sledeče srečke drž. razredne loterije kupljene pri Zadrudni hranilnici
r. z. z. o. z. v Ljubljani, Sv. Petra cesta šte. 19 so bile

izzrebane dne 29. novembra

Din 2000 so zadele srečke 70.258, 71.803, 97.743,

Po Din 500 pa so zadele naslednje številke:

14.109.	5.740.	15.454.	15.489.	30.991.	30.907.	40.552.	53.430.	66.609.	66.654.
66.683.	66.624.	66.659.	91.786.	91.769.	8.016.	8.096.	9.799.	9.752.	23.409.
23.424.	23.474.	48.578.	48.550.	48.572.	59.394.	59.329.	60.861.	60.838.	70.206.
70.201.	71.900.	71.834.	83.230.	83.251.	86.304.	96.966.	96.980.	110.156.	111.108.
11.138.	111.131.	39.146.	39.136.	39.129.	39.134.	123.320.	123.341.	9.355.	9.345.
20.294.	24.280.	24.223.	24.213.	34.013.	34.010.	58.082.	61.240.	70.206.	73.694.
82.563.	87.190.	99.304.	110.745.	110.725.	2.000.	—	122.730.		

Dobitke bomo izplačevali od 17. decembra
do 31. marca 1928.

pri Zadrudni hranilnici, r. z. z. o. z., Sv. Petra cesta šte. 19.

Kaiserjeve
prsne
karamele
s 3 jelkami

Proti
kašlju
katarju

C. Phillips Oppenheim

Milijonar brez denarja

Vratca so se zaprla in voz je zdrčal po cesti. Frances je bila vsa iz uma. »Ne povej mi še vsega,« je prosila. »Samo nekaj te vprašam: ali je ta avto tvoj?«

»Ne moj — najin!« je popravil Bliss. »In zdaj me poslušaj, kakaj čas je, da zveš resnico. Pred letom dni sem se čutil bolnega in bednega. Bil sem bogat, a tudi len in sebičen. Pohajkoval sem vse noči; razen svoje lastne pulne zabave nisem imel ničesar, na kar bi bil mogel misliti. Moji živci so se jeli upirati. Šel sem k zdravniku, ki sva bila pravkar pri njem. Povedal mi je, kako malo prida je moj način življenja in moj nazor o svetu; baš toliko, da mi ni pokazal vrat. Ko sem mu hotel pri odhodu podati roko, jo je nalašč prezl. Njegov edini nasvet je bil, da naj si poizkusim leto dni sam služiti kruh — obenem pa mi je dal razumeti, da mi ne prisoja toliko volje in vztrajnosti. V svoji jezi sem se za stavo zaklel, da prebijem leto dni natanko po teh trdih pogojih. Danes je leto minilo in moja stava je dobljena. Šlo je za petdeset tisoč funtov v prid bolnici dr. Aldroyda — ali pa za to, da mi stisne roko in me odkritosrečno poprosi odpuščanja. Kakor si videla, Frances, je plačal — plačal kot poštenjak.«

»A ti?« je zajecjela. »Ves ta čas si bil bogat? Vsak trenutek bi bil lahko odšel petdeset tisoč funtov?«

»Pravkar sem podaril to vsoto bolnici. Nikar me ne imej za svetohlinskega lažnika; pomisli, kakšen je bil moj položaj! Kadar-

koli sem se dotaknil svojega denarja, sem moral gledati, da nisem imel od tega nikake koristi. Zaradi tebe, ljuba Frances, mi je bilo vedno najbolj hudo. Gineval sem od koprnjenja, da bi te rešil stiske in bede, a z druge strani sem si bil vtepel v glavo, da te hočem osvojiti siromak. Hotel sem, da postaneš moja, ne da bi kaj slutila o mojem bogastvu. Toda poslej hočem storiti vse, kar je v mojih močeh, da napravim iz tvojega življenja dolge pravljene sanje.«

Frances je tiho ihtela. »Daj mi še malo časa, da se osvestim! Moje življenje je bilo zadnje čase tako težko, da sem že izgubljala pogum.«

Kmalu nato sta se ustavila pred svojo hišo na Arletonski cesti. Vratar je pozdravil Bliss z globokim spoštovanjem, čeprav je začuden premeril njegovo obleko. Clowes jima je preponižno odprl stanovanje. V predsobju je čakal Mr. Crawley.

»Nu, vendar žel!« je vzkliknil z vzdihom utešenja. »Neizmerno me veseli, dragi Bliss, da vas vidim! Vsa vaša naročila sem točno opravil, pozabil nisem nobenega. Ali me izvolite predstaviti?«

»To je gospod odvetnik Crawley, Frances, moj pravni svetovalec in dobri prijatelj. V teku minulega leta sem ga pripravil malone do blaznosti, a nadejam se, da mi oprostijo, kadar bo vedel vse.«

»Vaš gospod soprog, draga gospa, je povsem neobičajen človek! Priznati moram, da so mi nakopala njegova čudna junaštva nemalo skrbi — a eno njegovih dejanj odobravam docela.«

»Frances, čeprav še nekoliko boječa, mu je z ljubkim nasmehom podala roko. Šli so v obednico, kjer jih je čakala sijajno pogrnjena miza z južino.

Crawley je pozvonil. »Moja žena je najela Mrs. Blissovi spletično in stanovanje je urejeno, kolikor je bilo moči v tem kratkem

času. Izvolite semkaj!« Povelj je v prelesten budoarček, ki je mejil ob spalnico. Brdka spletična je pristopicala v sobo. Pogled v spalnico je bil čuden: po mizah, po omarah, na postelji — povsod so se kopičile škatle.

»Mislim, da nisem ničesar pozabil,« je nadaljeval Crawley, gledaje v svojo beležnico. »Levillon je poslal tucat jutranjih in pol tucat večernih oblek; čez kako uro pride direktorica z manekeno na dom. Ostalo, kar je bilo naročenega, je vse tukaj na izbero.«

»Ali bo milostiva najprej zajtrkala ali naj pripravim kopal?« je spoštljivo vprašala spletična.

Frances je pogledala Bliss. Njene ustnice so drhtele in v njenih očeh so se spet bleščale solze. Rneste ji je nežno segel pod pazduho. »Kopal za gospo naj bo nared čez pol ure!« je odločil. »Pripravite ji tudi več jutranjih halj na izbero! Dajva, dragica, čas je, da si napijete s čim boljšim od tistega Médoca, ki si mi ga vedno očitata, češ da je škoda denarja zanj. Ohladite steklenico šampanjca, Clowes! In zdaj, dragi Crawley, poslušajte mojo zgodbo!«

Jel je pripovedovati in odvetnik ga je poslušal s čedalje večjim začudenjem. Nato je stisnil klijentu roko. »Gospod Bliss — tudi jaz ne morem reči drugega kakor dr. Aldroyd: iz srca vama želim vso srečo, ki jo zaslužita!«

»Na to trčimo!« je veselo vzkliknil Bliss in vzignil čašo.

»Na vajino zdravje, draga prijateljca!« je pritrdil odvetnik. »Vajin zakon se je začel kaj romantično. Oba sta spoznala težave boja za obstanek in jih bosta pomnila, dokler bosta živa. A tudi jaz, draga gospa Blissova, tudi jaz bom do smrti pomnil, kako možato se je drža vaš soprog na voziškem sedežu svojega avtobusa!«

„Diskobolos“

Ljubljana, Tavčarjeva (Sodna) 1.

Specijalna trgovina sportnih potrebščin.

Zlmskosporne potrebščine: smuči, sanke, stremena, krplice in palice vseh vrst.

Velika Miklavževa izbira sank za otroke. — Sprejemajo se smuči v res strokovnjaško popravilo. Montaža stremen.

Otvoritev dne 4. decembra 1927

Knjigovodinja - korespondentka

z dolgoletno prakso v samostojnem vodstvu pisarne kakor trgovine želi odgovarjajoče mesto v Ljubljani. Eventuelno vodstvo podružnice itd. proti primerni kavciji. Vstop po dogovoru. Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod „Praksareference“.

Zahvala.

Vsem, ki so z nami sočustvovali v težki bolezni in ob smrti naše ljubljene in nepozabne soproge, dobre mame, sestre, tete, svakinje, nečakinje in sestrične, gospe

Matilde Korpar roj. Kovačec

izrekamo najiskrenejšo zahvalo.

Posebno se zahvaljujemo č. duhovščini in si cer duhovnemu svetovalcu Šketa z gospodom kaplanom, domačemu gospodu župniku Zdravcu in pa mariborskemu stolnemu kapelniku gospodu Gašpariču. Zadnjemu še posebna zahvala za poslovilne besede na domu, gospodu župniku Zdravcu istotako na grobu. Dalje se zahvaljujemo pevskega zboru za izbrano in genljivo pete, domači požarni brambor cvetkovski za obilno udeležbo in pa vsem nosilcem krsie ter gospodu načelniku Petku za poslovilne besede na grobu, cenjenemu učitelstvu za udeležbo s šolsko mladino, vsem zastopnikom različnih korporacij in uradov, vsem darovalcem vencev in cvetja in pa vsem prijateljem in znanecem, ki so prišli od blizu in daleč ter v tako nepričakovano obilnem številu spremili nepozabno pokojnico na njeni zadnji poti k večnemu počitku.

Oslusevci, dne 28. novembra 1927.

Ferdo Korpar, soprog z otroci in ostalimi sorodniki.

Vsakovrstna moška, fantovska in deška oblačila po globoko znižanih cenah oddaja samo konfekcija

frande Derenda

Gradišče 4 nasproti dramskega gledališča

Predno kupite, prepričajte se o naših cenah! Najprimernejša darila za Miklavža in Božič!

Polnojaremnik

(Vollgatter)

rabljen prodam po ugodni ceni.

Ogleda se lahko pri ključavničarju Pavelka v Ptuj.

Cenjene ponudbe na upravitelstvo Trakoščana, Pošta Bednja, Hrvastka.

TOVARNISKO ZALOGO

POKISTVA

priporočam za nakup in vabi na ogled

Andre Kregar

ST VID n Ljubljano

nasprti kol. Vi marie

Zahvalite cenik

Posestvo in gostilna

„Pri dimnikarju v Dol. Logatcu,

z vsem inventarjem in gospodarskimi poslopi se prostovoljno proda. — Pismena in ustmena pojasnila daje Marija Cerne, Ljubljana, Cesta za Bežigradom (vila Mira)

FOTOCINKOGRAFIJA KUNOV ZAVOD KLIŠEJEV

BEOGRAD Prizrenska ul. 15.

Izdeluje

najfinejše klišee, najceneje in hitro.

Naročila na naslov Beograd-Voždovac

ulica Voivode Stene 86.

Dobra stara in nova vina PRODA

Upraviteljstvo Trakoščana, pošta Bednja (Hrvatska)

Praške Dunajske

Domače

Novost

L. Mikuš

Mestni trg šte. 15

Ivornica dežnikov, zaloga sprehajalnih nalic

Potnika

Spirituozne branže iščemo z vstopom 1. januarja 1928 za Slovenijo. Le dobro vpeljani solidni gospodje naj pišejo pod »št. 1060« na oglasni oddelek »Jutra«.

Lesni zastopnik

s SEDEZEM V MILANU, pri največjih lesnih trgovcih severne Italije prav dobro uveden, išče

zastopstvo za Italijo

kake prvovrstne jugoslovenske produkcije mehkega lesa. Na razpolago prvovrstne bančne reference. Cenjene dopise v nemškem ali italijanskem jeziku pod »Produktion« na Annoncen-Expedition G. CEHO-VIN — Trieste, Viale XX Settembre 65.

AVTO

RENAULT

najnoviši 6cillindski model »Monastix« 18/27 HP 4sedežni torpeda hitrost preko 90 km. poraba benzina 9 litrov na 100 km.

Najprilagodljivi voz za naše ceste!

V luksuzni izdelavi Din 66.000.

Limosina Luxe Din 69.000.

Priporočljive in najbolj vpeljene ostale tipe: 12/18 2sedežni osebni. 12/18 4sedežni osebni. 12/18 2sedežni pol tovorni za 400—500 kg. 22/36 4—5sedežni torpeda in 22/36 2sedežni poltovorni za 600—800 kg. TOVORNI za 1200—1400 kg in za 2000 kg. AVTOBUSI vseh vrst.

MOTORNE BRIZGALNE ZA GASILSKA DRUŠTVA

STUDEBAKER „ERSKINE“

6cillindski. 4—5sedežni. najlepši sportni voz.

Pneumatika

„Firestone“

„Michelin“

Zahvalite ponudbe pri trditvi

A. Lampret, Ljubljana, Dušna s'ra cesta 22 Telefon 2247.

Mestni pogrebni zavod.

Brez posebnega obvestila.

V globoki žalosti naznanjamo, da nam je naša iskreno ljubljena nad vse skrbna in dobra mama, stara mama, tašča, sestra, teta in svakinja, gospa

Lujiza Leustek roj. pl. Šipuš-Sisačka

vdova lekarnarja

dne 1. decembra 1927 boguvdano preminila

Pogreb nepozabne pokojnice se bo vršil dne 3. decembra 1927 ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Lingarjeva ulica št. 1.

Prosimo tihega sožalja.

V LJUBLJANI, 1. decembra 1927.

Mr. Milivoj Leustek, sin. — Mica Hus, Elza Prelovšek, hčeri. — Mr. Edmund Hus, lekarnar; Ing. Matko Prelovšek, mestni gradbeni direktor. zeta. — Mitja, Borut, Zdravko, Zdenko, vnuki. Tatjana, Željka, vnukinji. —

Vsi ostali sorodniki.

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem prežalostno vest, da nam je naš mili in nikdar neprežaljeni soprog, oče, brat in tast, gospod

Anton Cebašek

poštni uradnik v pokoju

dne 25. novembra ob četrti na 3 popoldne v 58. letu svojega življenja nenadoma mirno v Gospodu zaspal.

Zemljski ostanki pokojnika se bodo prenesli dne 27. novembra ob treh popoldne iz mrtvašnice državne bolnišnice na rimsko-katoliško pokopališče v Sarajevu.

Svete maše se bodo čitale v stolni cerkvi dne 30. novembra ob 7. jutraj.

SARAJEVO, dne 25. novembra 1927.

Agneza Cebašek roj. Repič, soproga. — Anton, Stanislav, Vladimir, Vinko, sinovi. — Viktorija Villan, Vilma, Marija, hčerke. — Janez in Martin, brata. — Mana Zor, sestra. — Hinko Villan, zet. In vsa ostala rodbina.